

DragOn 12

Podręcznik użytkownika programu

DragOn Faktury 12

Producent:

Testa Software – www.testasoft.pl

Strona programu:

<http://www.testasoft.pl/dragon12/faktury>

© Testa Software

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Zastrzega się prawo wprowadzania zmian w aplikacji, bez wprowadzania ich do podręcznika.

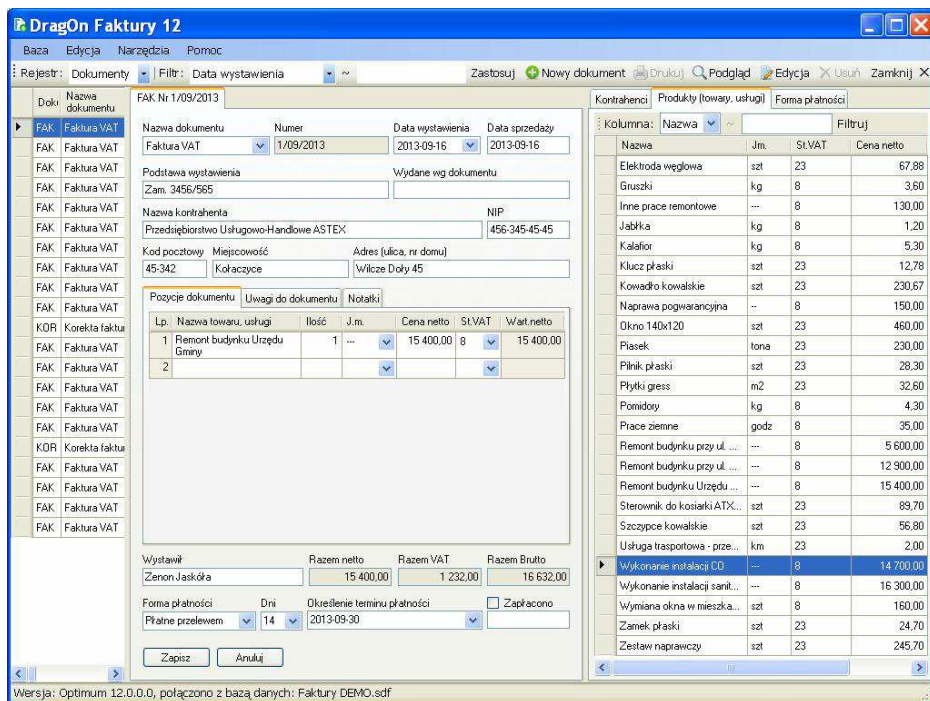
Spis treści

Wprowadzenie	5
Podstawowe funkcje programu	6
Wersje programu	6
Licencjonowanie	8
Instalacja	8
Aktywacja programu	8
Aktywacja bezpłatnego 30-dniowego okresu testowego	8
Aktywacja zakupionej licencji	9
Uruchomienie	10
Baza demonstracyjna	10
Krok po kroku	11
1. Utwórz nową bazę danych	11
Baza lokalna (jednostanowiskowa)	11
2. Zdefiniuj parametry bazy	13
3. Wprowadź dane dokumentu.....	17
Pozycje dokumentu	18
4. Wydrukuj, wyślij dokument	19
Okno wydruku	19
Okno podglądu	21
Budowa programu	22
Menu górne	23
Górny pasek narzędziowy	23
Kartoteka dokumentów.....	24
Tablica kartoteki	24
Menu kontekstowe kartoteki.....	25
Okno dokumentu	25
Pasek statusu	26
Wprowadzanie danych	27
Edycja dokumentu	27
Edycja pozycji dokumentu	28

Kopiuj, wklej.....	31
Faktura z pro formy.....	31
Usuwanie dokumentów	31
Filtrowanie i sumowanie danych.....	32
Wydruki.....	33
Okno wydruku.....	33
Okno podglądu wydruku.....	35
Menu kontekstowe okna podglądu.....	37
Wydruk dokumentów	39
Wydruk danych tabelarycznych kartotek.....	41
Adresowanie kopert.....	41
Konfigurowanie programu.....	44
Parametry programu.....	44
Parametry bazy danych.....	46
Nagłówek dokumentu, raportu	46
Logo, nazwy dokumentów	47
Stopki raportów.....	48
Numeracja dokumentów.....	49
Stawki i sposób obliczania podatku VAT.....	50
Wygląd raportu	51
Ustawienia początkowe	52
Właściwości bazy danych.....	53
Automatyczne kopie bazy.....	53
Bazy danych	54
Rodzaje baz danych	54
Bazy jednostanowiskowe	54
Bazy sieciowe	54
Instalacja Microsoft SQL Server Express 2008 R2	54
Otwieranie istniejącej bazy	55
Generowanie nowej bazy	58

Wprowadzenie

DragOn Faktury to program przeznaczony do wystawiania dokumentów sprzedaży VAT. Współpracuje z lokalną bazą danych lub z serwerem bazy zainstalowanym w środowisku sieciowym. Wystawione w programie dokumenty mogą być zapisywane w formacie PDF i wysyłane pocztą elektroniczną. Program może ewidencjonować płatności i śledzić wielkość zaległych należności od kontrahentów.

Program przeznaczony jest dla następujących wersji systemu Windows:

- Windows XP SP3
- Windows 7 32 i 64 bit
- Windows 8 32 i 64 bit.

Podstawowe funkcje programu

- Wystawianie dokumentów sprzedaży VAT, faktur i korekt
- Wystawianie dokumentów Pro forma
- Dostęp do list podpowiedzi podczas wprowadzania danych. Listy tworzone są na podstawie danych z wcześniejszych dokumentów
- Współpraca z lokalną bazą danych, przechowywaną na lokalnym dysku komputera
- Współpraca z serwerem baz danych w sieciach lokalnych i rozległych
- Szablon wydruku dokumentu z logiem firmy
- Szablon wydruku dokumentu z okienkiem adresowym
- Adresowanie kopert
- Zapisywanie dokumentów w formacie PDF
- Wysyłanie dokumentów pocztą elektroniczną
- Ewidencja zapłaty za faktury
- Filtrowanie i sortowanie danych kartoteki wg zawartości kolumn
- Predefiniowane filtry dokumentów niezapłaconych, przeterminowanych
- Definiowanie stylu wydruków i raportów
- Automatyczne tworzenie kopii lokalnej bazy danych

Wersje programu

Program **DragOn Faktury 12** występuje w trzech wersjach:

- Standard
- Optimum
- Premium

Wersje programu różnią się funkcjonalnością oraz możliwościami współpracy z bazami danych.

Wersja **Standard** i **Optimum** współpracuje tylko z lokalnymi bazami danych. Wersje te przeznaczone są dla użytkowników, którzy chcą posiadać prosty, ale zarazem wydajny program do wystawiania faktur. Baza danych programu przechowywana jest na dysku lokalnym komputera.

Wersja **Premium** może współpracować z różnymi wersjami serwera bazy danych MS SQL Server i jest przeznaczona do pracy w sieci.

Szczegółowe porównanie wersji przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Funkcja programu	Wersja Standard	Wersja Optimum	Wersja Premium
1.	Współpraca z lokalną bazą danych	x	x	x
2.	Współpraca z siecią bazą danych			x
3.	Zapisywanie dokumentów w formacie pdf	x	x	x
4.	Wysyłanie dokumentów pocztą elektroniczną	x	x	x
5.	Rejestr dokumentów	x	x	x
6.	Rejestr Pro-Form		x	x
7.	Standardowy szablon wydruku	x	x	x
8.	Szablon wydruku z oknem adresowym		x	x
9.	Drukowanie adresu na kopercie			x
10.	Definiowanie wyglądu wydruków			x

Program może pracować w systemach operacyjnych od Windows XP SP3 do Windows 8 32 i 64 bit.

Licencjonowanie

Licencja na użytkowanie programu sprzedawana jest na czas nieokreślony (licencja wieczysta). Aktualizacje programu są bezpłatne.

Szczegółowe warunki licencjonowania oprogramowania określa [umowa licencyjna](#). Aktualny [cennik licencji](#) dostępny jest na stronie internetowej.

Instalacja

Program instalowany jest przy pomocy programu instalacyjnego **dragon12_faktury_setup.exe**. Program można pobrać ze strony internetowej: <http://www.testasoft.pl/dragon12-faktury/pobierz-program>.

Podczas instalacji program instalacyjny sprawdza obecność środowiska uruchomieniowego **Microsoft .NET Framework 3.5 SP1**. Dodatek ten jest obecny w systemach *Windows 7* i *Windows 8*, ale nie jest częścią systemu *Windows XP* i w razie jego braku, przed instalacją programu należy go samodzielnie zainstalować. Dodatek ten można pobrać ze strony: <http://www.microsoft.com/pl-pl/download/details.aspx?id=22>

Podczas instalacji instalator instaluje **Microsoft SQL Server Compact SP2** - bezpłatną jednostanowiskową bazę danych.

Jeżeli program będzie współpracował z serwerem bazy danych, to serwer bazy danych należy oddzielnie zainstalować. Instalacja bezpłatnego serwera opisana została w dalszej części podręcznika - patrz: *Bazy danych / Instalacja Microsoft SQL Server Express R2 SP2*.

Aktywacja programu

Po pomyślnym zainstalowaniu i uruchomieniu programu otwierane jest okno aktywacji, przeznaczone do aktywowania licencji programu. Podczas aktywacji program łączy się z serwerem testasoft.pl i pobiera dane aktywacyjne.

Aktywacja bezpłatnego 30-dniowego okresu testowego

Aby aktywować bezpłatny 30-dniowy okres testowy należy:

1. Kliknąć na kartę **Aktywacja licencji**.
2. Wprowadzić nazwę użytkownika oraz nazwę firmy, pole klucz licencyjny należy pozostawić puste.
3. Kliknąć przycisk **Pobierz kod aktywacyjny**. Program połączy się z serwerem www.testasoft.pl i pobierze kod.

DragOn Faktury 12

Status programu: **aktywowany został 30-dniowy okres testowy**

Podstawowe informacje | **Aktywacja licencji** | Zakup licencji, kontakt

Użytkownik: Wersja demonstracyjna została aktywowana.

Nazwa firmy: Masz 30 dni na zapoznanie się z programem. Kliknij Ok, aby uruchomić program.

Klucz licencyjny:

lub wklej otrzymany od sprzedawcy kod aktywacyjny:

Wersja licencji: Liczba użytkowników: Termin ważności licencji:

Do zakończenia działania programu pozostało: **21 dni**

Aktywacja zakupionej licencji

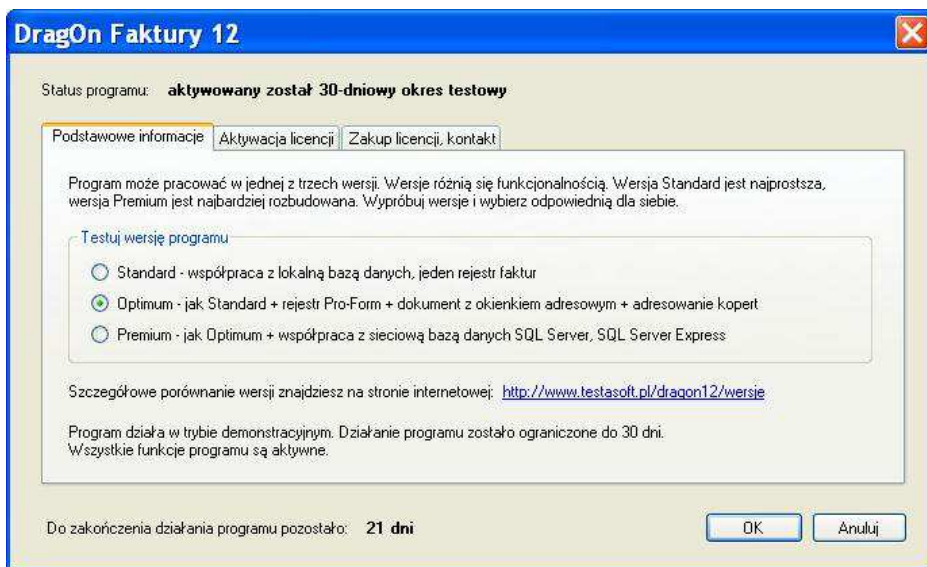
Aby aktywować zakupioną licencję lub asystę należy:

1. Kliknąć na kartę **Aktywacja licencji**.
2. Wprowadzić nazwę użytkownika, nazwę firmy oraz klucz licencyjny
3. Kliknąć przycisk **Pobierz kod aktywacyjny**. Program połączy się z serwerem i pobierze kod aktywacyjny.

Po aktywowaniu zakupionej licencji okno aktywacji nie będzie wyświetlane podczas uruchamiania programu. Okno aktywacji jest zawsze dostępne w menu **Pomoc**.

Uruchomienie

Po aktywacji 30 dniowego okresu testowego, należy w oknie aktywacji kliknąć na kartę **Podstawowe informacje** i wybrać do testowania jedną z trzech wersji programu: **Standard**, **Optimum** lub **Premium**. W zależności od wybranej wersji dostępnych będzie mniej lub więcej funkcji programu.

Baza demonstracyjna

Po uruchomieniu bezpłatnej, 30 dniowej wersji, program otworzy lokalną, jednostanowiskową bazę demonstracyjną. Baza ta posiada przykładowe dane i przeznaczona jest do celów testowych i edukacyjnych.

Aby przetestować działanie programu w środowisku sieciowym należy utworzyć bazę na serwerze (sposób tworzenia bazy został opisany w następnym rozdziale).

Krok po kroku

W rozdziale tym przedstawiona zostanie lista niezbędnych czynności, które należy wykonać, aby rozpocząć pracę w programie, tzn. od utworzenia nowej bazy, poprzez zdefiniowanie nagłówka dokumentu do wprowadzenia, zapisania i wydrukowania pierwszego dokumentu sprzedaży. Przed rozpoczęciem lektury rozdziału zalecane jest (przynajmniej pobieżne) zapoznanie się z rozdziałem **Budowa programu**.

Krok po kroku - schemat postępowania

1. Utwórz nową bazę danych
2. Zdefiniuj parametry bazy
3. Wprowadź dane dokumentu
4. Wydrukuj, wyślij dokument

1. Utwórz nową bazę danych

W zależności od wersji programu można utworzyć jednostanowiskową lub sieciową bazę. W rozdziale tym przedstawione zostanie tworzenie lokalnej bazy danych. Tworzenie sieciowej bazy zostało szczegółowo opisane w rozdziale dotyczącym baz danych programu.

Baza lokalna (jednostanowiskowa)

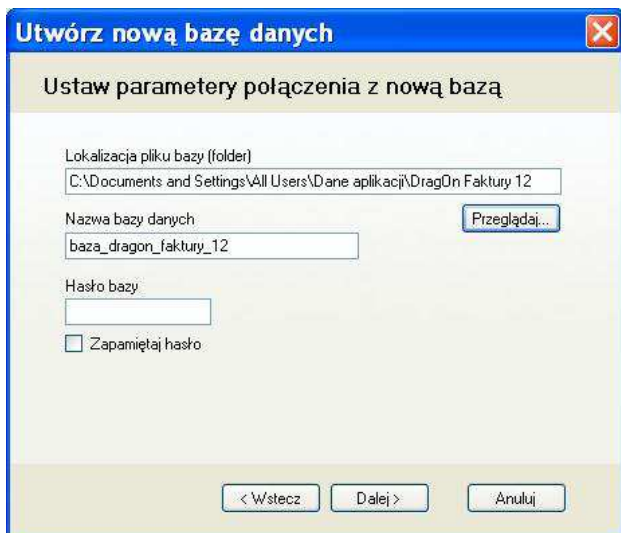
Dane lokalnej bazy danych mieszczą się w jednym pliku z rozszerzeniem *.sdf*. Plik ten zostaje tworzonym przez program w czasie operacji tworzenia nowej bazy.

Tworzenie nowej bazy lokalnej

1. Uruchom program.
2. Z menu **Baza** wybierz polecenie **Utwórz nową**. Otwarte zostanie okno kreatora bazy danych.

3. Wybierz opcję *SQL Server Compact* i przycisk **Dalej** – otwarta zostanie plansza do definiowania lokalizacji oraz nazwy bazy danych.

Program podpowiada lokalizację bazy w systemowym folderze danych dla wszystkich użytkowników komputera. Wprowadzona jest również przykładowa

nazwa bazy danych. Dane te można zmienić. Przycisk **Przełączaj** służy do wyboru innego folderu. Wybierając folder należy mieć na uwadze systemowe uprawnienia użytkownika do dostępu do folderów zawierających dane w systemach Windows 7 lub 8. Jeżeli wybrany zostanie nieodpowiedni folder może się zdarzyć, że nie będzie można utworzyć w nim bazy danych lub utworzyć utworzoną bazę przez innego użytkownika.

Jeżeli chcesz zabezpieczyć dostęp do bazy hasłem – wprowadź hasło.

Kliknij **Dalej** > – otwarta zostanie plansza parametrów nowej bazy danych.

Jeżeli chcesz zmienić parametry kliknij < **Wstecz**.

Kliknij **Utwórz**, aby utworzyć nową bazę danych. Baza zostanie utworzona i otwarta.

2. Zdefiniuj parametry bazy

Z menu **Narzędzia** wybierz polecenie **Parametry bazy**.

Nagłówek dokumentu

Pierwsza plansza **Nagłówek** przeznaczona jest do definiowania nagłówka dokumentu. Nagłówek składa się z pięciu linii, w których należy wprowadzić wszystkie informacje definiujące sprzedawcę, a więc nazwę firmy, adres

siedziby, numer NIP, dane kontaktowe oraz numer rachunku bankowego dla dokumentów, których formą płatności będzie przelew.

Parametry bazy

Nagłówek Logo, nazwy Stopka Numeracja Podatek VAT Początkowe

Nagłówek dokumentu i raportu

Linia 1 [np. nazwa firmy]
Przedsiębiorstwo Hanlowo-Usługowe P7

Linia 2 [np. adres firmy]
34-678 Koszalin, ul. Grodzka 78

Linia 3 [np. dane kontaktowe]
te. 53 456-56-67, 601 654 445, biuro@firmap7.pl, www.firmap7.pl

Linia 4 [np. NIP]
NIP: 345-565-45-56

Linia 5 [np. nr rachunku bankowego]
Rachunek bankowy: 56 6788 6766 5467 2345 5677 5678 (PKO BP)

Drukuj nagłówek

Na wszystkich stronach Tylko na pierwszej Nie drukuj

Zastosuj OK Anuluj

W dolnej części okna ustawia się strony, na których drukowany będzie nagłówek. Nagłówek można drukować na wszystkich stronach, tylko na pierwszej lub nie drukować – np. w przypadku stosowania papieru firmowego.

Logo, nazwy dokumentów

Na kolejnej planszy można wczytać logo firmy. Logo to element graficzny, który będzie wyświetlany w lewej części nagłówka. Wysokość logo dostosuje się automatycznie do wysokości nagłówka, natomiast szerokość ustalona zostanie w zależności od ustawionego formatu logo. Dostępne są trzy kształty logo, od kwadratu po prostokąt o dwukrotnie większej szerokości od wysokości.

Na karcie **Logo, nazwy** definiowane są również nazwy dokumentów. Standardowe nazwy dokumentów to *Faktura VAT*, *Korekta faktury VAT* i *Pro forma*. Można zmienić nazwy, jednak zmieniając nazwy należy mieć na uwadze ich zgodność z aktualnym brzmieniem przepisów dotyczących wystawiania dokumentów VAT.

Parametry bazy ✖

Nagłówek Logo, nazwy Stopka Numeracja Podatek VAT Początkowe

Logo

Wczytaj...
Usuń

Format

1 : 1
 1 : 1,5
 1 : 2

Nazwy dokumentów

Faktura
Korekta
Pro forma

Nazwy egzemplarzy

1.
2.
3.

Zastosuj OK Anuluj

Stopki dokumentów

Parametry bazy ✖

Nagłówek Logo, nazwy Stopka Numeracja Podatek VAT Początkowe

Dokument sprzedaży

Stopka płatności

Niezapłacone w wyznaczonym terminie spowoduje naliczenie ustawowych odsetek.

Stopka dokumentu

Niezapłacony towar jest własnością sprzedawcy.

Pro forma

Stopka płatności

Przy przedpłacie w polu Tytułem przewu należy podać numer dokumenty Pro forma, na podstawie którego przedpłata została dokonana.

Stopka dokumentu

Niezminność cen podanych w dokumencie jest gwarantowana 7 dni od daty jego wystawienia.

Elementy składowe linii stopki

Nazwa programu Wersja programu Data, czas wydruku Numer strony

Zastosuj OK Anuluj

Stopki dokumentów to teksty drukowane na dokumencie sprzedaży. Stopka płatności drukowana jest z lewej strony tabeli wartości dokumentu wg stawek VAT, stopka dokumentu drukowana jest natomiast w dolnej części dokumentu, przed linią podpisu osoby wystawiającej dokument.

Numeracja dokumentów

Sposób numeracji dokumentów definiowany jest na karcie **Numeracja**. Numer może się składać z 4 składników. Predefiniowane nazwy składników są zamieniane podczas zapisywania dokumentu na wartości zgodne z datą wystawienia dokumentu oraz kolejnym numerem dokumentu.

The screenshot shows the 'Parametry bazy' dialog box with the 'Numeracja' tab selected. The 'Składniki numeru dokumentu' section contains four dropdown menus: Składnik 1 (Numer), Składnik 2 (Miesiąc[2]), Składnik 3 (Rok[4]), and Składnik 4 (empty). A 'Separator' dropdown is set to '/'. The 'Zerowanie numeru' section has two radio buttons: '1-go każdego miesiąca' (selected) and '1 stycznia każdego roku'. A text area titled 'Przykłady numerów' displays: '1/09/2013, 2/09/2013, 3/09/2013, 1/10/2013, 2/10/2013, 3/10/2013, 1/11/2013, 2/11/2013, 3/11/2013.' At the bottom, there are checkboxes for 'Numeruj automatycznie' (checked) and 'Zezwól na edycję numeru dokumentu (niezalecane)' (unchecked), and buttons for 'Zastosuj', 'OK', and 'Anuluj'.

Jednym ze składników numeru dokumentu musi być składnik **Numer**, który wyraża liczbę porządkową dokumentu w rejestrze. Numer może być zerowany na początku każdego miesiąca lub roku. Jeżeli numeracja jest miesięczna to w numerze musi występować składnik określający miesiąc: *Miesiąc[2]*, zaleca się w numerze zawierać również rok (*Rok[2]*) lub *Rok[4]*), co pozwala przechowywać w bazie danych dokumenty z wielu lat.

Jeżeli zaznaczone jest pole **Zezwól na edycję numeru przez użytkownika**, to podczas wystawiania dokumentów pole **Numer** będzie edytowalne i będzie można zmienić numer. Takie ustawienie nie jest zalecane, gdyż może doprowadzić do utraty ciągłości numeracji dokumentów w rejestrze.

Stawki i sposób obliczania podatku VAT

W pierwszym polu definiowane są dostępne w programie stawki podatku VAT.

Parametry bazy

Nagłówek | Logo, nazwy | Stopka | Numeracja | **Podatek VAT** | Początkowe

Stawki podatku VAT
 nazwy stawek należy oddzielić przecinkami, np. 23,8,0,zw

Sposób obliczania podatku VAT

Od ceny netto

- podstawą obliczenia podatku VAT będzie cena netto towaru lub usługi,
- w pozycji dokumentu wprowadzana będzie cena netto,
- ten sposób stosowany jest przez podatników, którzy sprzedają produkty firmom i operują w obrocie cenami netto

Od ceny brutto

- podstawą obliczenia podatku VAT będzie cena brutto produktu,
- w pozycji dokumentu będzie wprowadzana cena brutto,
- ten sposób stosowany jest przez podatników sprzedających towary osobom fizycznym,
- wg tej metody podatek VAT obliczany jest przez kasy fiskalne

Uwaga!
 Sposób obliczania podatku można zmienić, gdy katekta dokumentów jest pusta.

Zastosuj OK Anuluj

Na karcie można ustawić również sposób obliczania podatku VAT. W programie dostępne są dwa sposoby obliczania podatku: **Od ceny netto** oraz **Od ceny brutto**. Sposób obliczania podatku VAT należy ustawić przed wystawieniem pierwszego dokumentu.

Ustawienia początkowe

Ustawienia początkowe określają wartości pól dokumentu, po kliknięciu na przycisk *Nowy dokument*.

3. Wprowadź dane dokumentu

Aby otworzyć okno edycji dokumentu, należy kliknąć na przycisk **Nowy dokument**, umieszczony na pasku narzędziowym okna programu. Wyświetlone zostanie okno wprowadzania danych nowego dokumentu, a po prawej stronie okna tablice podpowiedzi, dla danych wprowadzanych do pól. Tablice podpowiedzi będą się zapełniały danymi, pobierając je z wcześniej

wprowadzonych dokumentów. Przy wprowadzaniu danych pierwszego dokumentu tablice te są puste.

The screenshot shows the 'DragOn Faktury 12' application window. The title bar includes 'Baza Edycja Narzędzia Pomoc'. The menu bar contains 'Rejestr: Dokumenty' and 'Filtr: Data wystawienia'. The main window is titled 'Nowy dokument' and contains several input fields and a table.

Fields include:

- Nazwa dokumentu: Faktura VAT
- Numer: 1/09/2013
- Data wystawienia: 2013-09-16
- Data sprzedaży: 2013-09-16
- Podstawa wystawienia: (empty)
- Wydane wg dokumentu: (empty)
- Nazwa kontrahenta: (empty)
- NIP: (empty)
- Kod pocztowy: (empty)
- Miejscowość: (empty)
- Adres (ulica, nr domu): (empty)

Below these fields is a table titled 'Pozycje dokumentu' with columns: Lp., Nazwa towaru, usługi, Ilość, J.m., Cena netto, St.VAT, and Wartość netto. The table currently contains one row with '1' in the 'Lp.' column.

At the bottom, there are summary fields:

- Wystawili: (empty)
- Razem netto: (empty)
- Razem VAT: (empty)
- Razem Brutto: (empty)
- Forma płatności: (empty)
- Dni: (empty)
- Określenie terminu płatności: 2013-09-16
- Zapłacono: (checkbox, unchecked)

Buttons for 'Zapisz' and 'Anuluj' are at the bottom left. The status bar at the bottom indicates 'Wersja: Optimum 12.0.0.0, połączono z bazą danych: Faktury DEMO.sdf'.

Należy wprowadzić dane do pól dokumentu oraz dane przynajmniej jednej pozycji dokumentu.

Pozycje dokumentu

Przy wprowadzaniu danych w tablicy pozycji, program automatycznie tworzy kolejny wiersz dla wprowadzania następnej pozycji. Aby usunąć pozycję należy kliknąć na *Lp.* pozycji i przycisnąć klawisz **Delete**. Podczas wprowadzania danych można zmienić wysokość wiersza przez naprowadzenie kursora na linię oddzielającą wiersze i przeciągnięcie linii ku dołowi ekranu, przy wciśniętym lewym przycisku myszy. Jednostki miary należy wprowadzać w formie skrótu, np. *szt, kg, mb, tona* itp. Stawkę VAT należy wybrać z listy.

Uwagi dokumentu wprowadzane są na karcie **Uwagi dokumentu**. Na karcie **Notatki** można wprowadzać dowolne informacje dotyczące dokumentu – informacje te nie są drukowane na fakturze.

The screenshot shows the 'DragOn Faktury 12' application window. The main form is titled 'Nowy dokument' and contains the following fields and sections:

- Document Info:** Nazwa dokumentu (Faktura VAT), Numer (1/09/2013), Data wystawienia (2013-09-16), Data sprzedaży (2013-09-16).
- Podstawa wystawienia:** Zam. nr 67.
- Wydane wg dokumentu:** (empty field).
- Kontrahent:** Nazwa kontrahenta (Firma Produkcyjna Mainowski i Syn), NIP (567-345-45-45).
- Adres:** Kod pocztowy (45-678), Miejscowość (Siemianowice Śląskie), Adres (ul. Bytomska 67).
- Table:** 'Pozycje dokumentu' table with columns: Lp., Nazwa towaru, usługi, Ilość, J.m., Cena netto, St.VAT, and Wartość netto. It contains three rows of data.

Lp.	Nazwa towaru, usługi	Ilość	J.m.	Cena netto	St.VAT	Wartość netto
1	Elementy stalowe	12	szt	465,89	23	5 590,68
2	Transport elementów	62	km	2,00	8	124,00
3						
- Summary:** Wystawił (Jan Nowak), Razem netto (5 714,68), Razem VAT (1 295,78), Razem Brutto (7 010,46).
- Payment Info:** Forma płatności (Płatne przelewem), Dni (14), Określenie terminu płatności (2013-09-30), Zapłacono (checkbox).
- Buttons:** Zapisz, Anuluj.

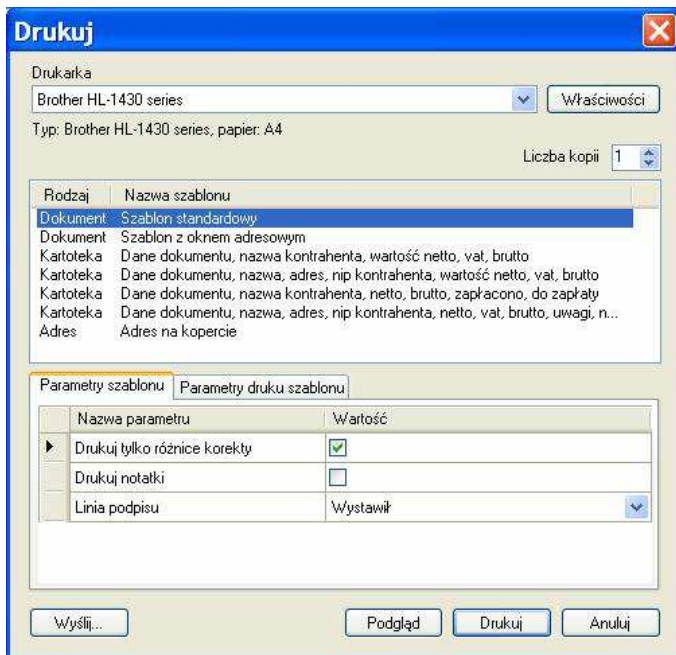
At the bottom of the window, it says: 'Wersja: Optimum 12.0.0.0, połączono z bazą danych: baza_dragon_faktury_12.sdf'

4. Wydrukuj, wyślij dokument

Zapisany dokument może być wydrukowany i/lub wysłany. Po wskazaniu wiersza zawierającego dokument i kliknięciu na przycisk **Drukuj** wyświetlone zostanie standardowe okno drukowania. W oknie tym można wybrać szablony oraz ustawić parametry drukowania.

Okno wydruku

Kolumna **Rodzaj** w tablicy szablonów określa czy jest to szablon przeznaczony dla dokumentów, kartoteki – czyli zestawień tabelarycznych lub adresu.

Lista szablonów zawiera trzy rodzaje szablonów. Szablony o rodzaju **Dokument** przeznaczone są do drukowania dokumentów, szablony rodzaju **Kartoteka** pozwalają drukować tabelaryczne zestawienia z kartoteki dokumentów, szablon rodzaju **Adres** pozwala drukować adres na kopercie.

Na karcie **Parametry szablonu** można ustawić parametry dotyczące wybranego szablonu, natomiast na karcie **Parametry druku szablonu** parametry drukowania związane wyłącznie z wybranym szablonem.

Parametry mogą zostać zapamiętane - po kliknięciu prawym przyciskiem myszy na nazwie szablonu i wybraniu z menu kontekstowego polecenia **Zapamiętaj parametry szablonu**.

Aby wydrukować dokument należy wybrać szablon rodzaju **Dokument** i kliknąć przycisk **Drukuj**.

Aby wysłać dokument pocztą elektroniczną należy kliknąć przycisk **Wyślij** – dokument zostanie zapisany w formacie **PDF** i załączony do nowej wiadomości pocztowej.

Więcej informacji o oknie wydruku: - parz: *Budowa programu / Okno wydruku.*

Okno podglądu

Przed wydrukiem można kliknąć na przycisk **Podgląd** i zobaczyć na ekranie jak będzie wyglądał drukowany dokument.

The screenshot shows a software window titled "Podgląd wydruku" (Print Preview). Inside the window, a preview of a VAT invoice is displayed. The invoice is for a company named "Sprzedawca" (Seller) and is dated 2013-09-19. The invoice number is "Faktura VAT Nr 1/09/2013". The total amount to be paid is 7 010,46 PLN. The invoice includes a table of items and a summary table.

Opis	Miara	Ilość	Cena netto	Wartość netto	W VAT
1) Usługi		100	400,00	400,00	72,00
2) Transport		1	2,00	2,00	0,36
Razem				402,00	72,36

W VAT	Wartość netto	W VAT	Wartość brutto
402,00	402,00	72,36	474,36
21	1 266,30	1 266,30	1 266,30
100000	5 742,16	1 266,76	7 008,92

Razem do zapłaty: 7 010,46 PLN

Termin płatności: 2013-10-19

Imię i nazwisko: Jan Kowalski

Adres: ul. Długa 12, 00-000, Warszawa

Logo Firm: DEMO

Przebieganie: handlowo-usługowe IP7
 00-000 Warszawa, ul. Długa 12
 tel: 0000000000, fax: 000 000 0000, handlowo@ip7.pl, www.firma.pl
 NIP: 000-000-00-00
 REGON: 000000000
 Nr rach. bankowego: 25 4602 3610 0000 0000 2300 0000 0000

Data wystawienia: 2013-09-19
 Data rozliczenia: 2013-09-19

Strona 1 z 1

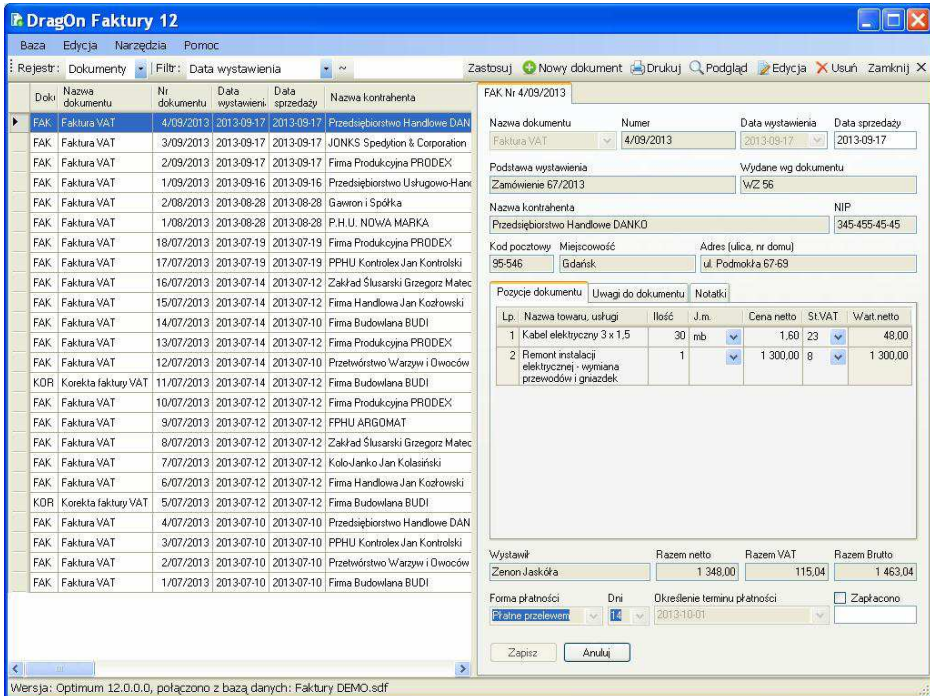
Wersja: 12.000.000

W oknie podglądu można ustawiać wiele opcji drukowania.

Więcej informacji o oknie podglądu: - parz: *Budowa programu / Okno podglądu wydruku.*

Budowa programu

Program posiada typową budowę aplikacji pracujących w środowisku systemu operacyjnego *Windows*. Składa wielu elementów wyświetlanych w oknie, które może być otworzone zajmując cały ekran lub jego część.

W głównym oknie programu można wyróżnić następujące elementy:

- **Menu górne** z grupami poleceń *Baza*, *Edycja*, *Narzędzia* oraz *Pomoc*
- **Górny pasek narzędziowy** – na nim umiejscowione są pola filtrowania oraz przyciski do otwierania okna dokumentu.
- **Kartoteka dokumentów** – wyświetla dane dokumentów.
- **Okno dokumentu** - przeznaczone do podglądu i edycji danych dokumentu.
- **Linia statusu** – dolna część okna, pokazuje informacje o programie.

Menu górne

- **Baza** – zawiera polecenia otwierające bazę danych, pozwalające stworzyć nową bazę danych oraz polecenie *Właściwości bazy*.
- **Edycja** – standardowe menu edycyjne.
- **Narzędzia** – zawiera polecenia otwierające okna parametrów oraz inne funkcje administracyjne.
- **Pomoc** – polecenia pomocy i kontaktu, aktywacja licencji, itp.

Górny pasek narzędziowy

W górnym pasku narzędziowym znajdują się następujące elementy:

Rejestr – pole kombi, zawiera listę dostępnych rejestrów. Rejestr **Dokumenty** przeznaczony jest do wprowadzania dokumentów sprzedaży VAT, faktur i korekt, natomiast rejestr **Pro formy** do wprowadzania faktur Pro forma.

Filtr – pole zawiera nazwy predefiniowanych filtrów (poprzedzonych znakiem #) oraz nazwy kolumn. Po wybraniu nazwy predefiniowanego filtra kartoteka wyświetla dane zgodne z zastosowanym filtrem. Po wybraniu nazwy kolumny, w sąsiednim polu należy wprowadzić poszukiwany tekst i nacisnąć *Enter* lub kliknąć *Zastosuj*. Więcej informacji o filtrowaniu patrz: *Filtrowanie danych*.

Nowy dokument – przycisk służy do otwarcia okna wprowadzania danych nowego dokumentu.

Drukuj – przycisk wyświetlający okno drukowania dokumentu lub danych z kartoteki.

Podgląd – przycisk wyświetlający podgląd wskazanego dokumentu. Okno podglądu wyświetlane jest w prawej części kartoteki. Pola dokumentu wyświetlonego do podglądu nie mogą być edytowane.

Edycja – przycisk wyświetlający dokument w trybie do edycji. Po dokonaniu zmian dokument należy ponownie zapisać.

Usuń – usunięcie dokumentu. Usunięty może zostać tylko ostatni dokument – jeżeli ustawiona jest automatyczna numeracja dokumentów w rejestrze.

Zamknij – zamknięcie okna dokumentu.

Kartoteka dokumentów

W tablicy kartoteki wyświetlane są wprowadzone w programie dokumenty.

Dokl	Nr dokumentu	Data wystawieni	Data sprzedaży	Nazwa kontrahenta	Razem Netto	Kwota VAT	Razem Brutto	Zapłacon	Do zapłaty	Dn do tp	Forma płatności	Dr	Termin płatności (t)	
FAK	4/09/2013	2013-09-17	2013-09-17	Przedsiębiorstwo Handlowe DANKO	1 348,00	115,04	1 463,04		1 463,04	14	Płatne przelewem	14	2013-10-01	
FAK	3/09/2013	2013-09-17	2013-09-17	JONKS Spedition & Corporation	96,97	22,30	119,27		119,27	14	Zapłacono gotówką	14	2013-10-01	
FAK	2/09/2013	2013-09-17	2013-09-17	Fima Produkcyjna PRODEX	73 093,81	6 097,23	79 191,04		79 191,04	14	Płatne przelewem	14	2013-10-01	
FAK	1/09/2013	2013-09-16	2013-09-16	Przedsiębiorstwo Usługowe			330,99		330,99	13	Płatne przelewem	14	2013-09-30	
FAK	2/08/2013	2013-08-28	2013-08-28	Gawron i Spółka			381,20		16 681,20	10	Płatne przelewem	30	od daty otrzymania	
FAK	1/08/2013	2013-08-28	2013-08-28	P.H.U. NOVA MARKA			348,00		6 048,00	20	Zapłacono gotówką		2013-08-28	
FAK	18/07/2013	2013-07-19	2013-07-19	Fima Produkcyjna PRODEX			384,80		34 084,80	37	Płatne przelewem	23	2013-08-04	
FAK	17/07/2013	2013-07-19	2013-07-19	PPHU Kontrolax Jan Kontrolax			42,56		42,56	60	Zapłacono gotówką			
FAK	16/07/2013	2013-07-14	2013-07-12	Zakład Ślusarski Grzegorz			350,89	650,89			Płatne przelewem	14	2013-07-26	
FAK	15/07/2013	2013-07-14	2013-07-12	Fima Handlowa Jan Kozłowski			423,45	423,45			Zapłacono gotówką		2013-07-12	
FAK	14/07/2013	2013-07-14	2013-07-10	Fima Budowlana BUDI			399,50	16 699,50			Płatne przelewem	21	2013-07-31	
FAK	13/07/2013	2013-07-14	2013-07-12	Fima Produkcyjna PRODEX			384,80		34 084,80	42	Płatne przelewem	23	2013-08-04	
FAK	12/07/2013	2013-07-14	2013-07-10	Przetwórstwo Warszawy i Okol			191,88		191,88	51	Płatne gotówką	14	od daty wykonania	
KDR	11/07/2013	2013-07-14	2013-07-12	Fima Budowlana BUDI			464,94	-464,94			Płatne przelewem	21	2013-07-31	
FAK	10/07/2013	2013-07-12	2013-07-12	Fima Produkcyjna PRODEX			384,80		34 084,80	44	Płatne przelewem	23	2013-08-04	
FAK	9/07/2013	2013-07-12	2013-07-12	FFHU ARGOMAT			372,06	1 972,06			Płatne przelewem	21	2013-08-02	
FAK	8/07/2013	2013-07-12	2013-07-12	Zakład Ślusarski Grzegorz Mateczny	642,38	147,75	790,13			790,13	-53	Płatne przelewem	14	2013-07-26
FAK	7/07/2013	2013-07-12	2013-07-12	Kolo Janko Jan Kolański	750,00	129,00	879,00	879,00			Płatne przelewem	14	od daty otrzymania	
FAK	6/07/2013	2013-07-12	2013-07-12	Fima Handlowa Jan Kozłowski	344,27	79,18	423,45	423,45			Zapłacono gotówką		2013-07-12	
KDR	5/07/2013	2013-07-12	2013-07-12	Fima Budowlana BUDI	-378,00	-86,94	-464,94	-464,94			Płatne przelewem	21	2013-07-31	
FAK	4/07/2013	2013-07-10	2013-07-10	Przedsiębiorstwo Handlowe DANKO	297,80	23,82	321,62	321,62			Płatne gotówką	21	2013-07-31	
FAK	3/07/2013	2013-07-10	2013-07-10	PPHU Kontrolax Jan Kontrolax	239,70	32,63	272,33	272,33			Płatne przelewem	14	2013-07-24	
FAK	2/07/2013	2013-07-10	2013-07-10	Przetwórstwo Warszawy i Okolowc Joanna Koleszko	156,00	35,88	191,88		191,88	55	Zapłacono gotówką	14	od daty wykonania	
FAK	1/07/2013	2013-07-10	2013-07-10	Fima Budowlana BUDI	15 150,00	1 549,50	16 699,50	16 699,50			Płatne przelewem	21	2013-07-31	

Tablica kartoteki

W kolumnach wyświetlane są informacje z pól dokumentów. Szerokość kolumn można zmieniać, można zmieniać również ich kolejność. Po ustawieniu preferowanych szerokości i kolejności kolumn można to ustawienie zapamiętać wybierając z menu kontekstowego polecenie **Zapamiętaj wygląd okna**.

Menu kontekstowe kartoteki

Po kliknięciu prawym przyciskiem myszy na dowolnym wierszu kartoteki wyświetlane zostanie menu kontekstowe. Menu składa się z następujących poleceń:

Ustaw jako zapłacone / ustaw jako niezapłacone – polecenia służą do oznaczenia dokumentu jako zapłacony, bądź niezapłacony. Wykonanie polecenia *Ustaw jako zapłacony* powoduje wpisanie do pola *Zapłacono* wartości brutto faktury, natomiast polecenie *Ustaw jako niezapłacone* powoduje usunięcie wartości z pola *Zapłacono*.

Nowy - wyświetla okno wprowadzania nowego dokumentu.

Podgląd – wyświetla podgląd dokumentu, okno podglądu otwierane jest również po dwukrotnym kliknięciu na wierszu kartoteki.

Edycja – wyświetla okno edycji dokumentu.

Usuń - pozwala usunąć ostatni dokument kartoteki (przy włączonej automatycznej numeracji rejestru).

Drukuj, wyślij – wyświetla okno wydruku dokumentu, z którego można wydrukować lub wysłać dokument zapisany w formacie **PDF** pocztą elektroniczną.

Kopiuj – kopiuje dokument do schowka,

Wklej – polecenie wkleja dokument ze schowka jako nowy dokument z aktualną datą i kolejnym numerem.

Sumuj – w dolnej części tabeli wyświetlana jest linia zawierająca sumy kolumn liczbowych.

Odśwież - odświeżenie danych tablicy (również po przyciśnięciu F5),

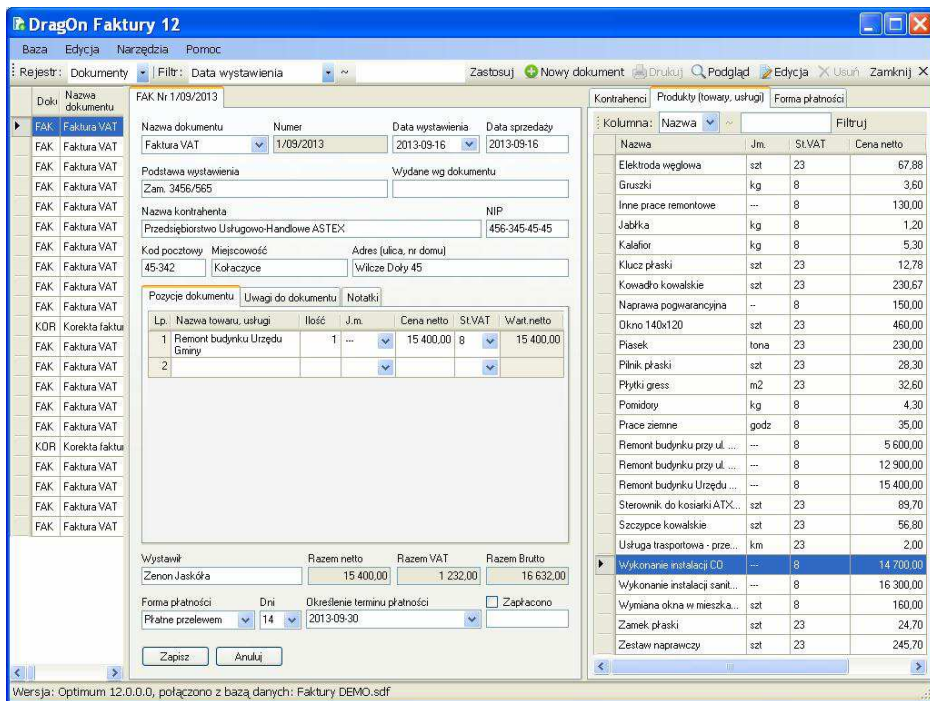
Zapamiętaj wygląd okna – pozwala zapamiętać szerokości i kolejność kolumn tablicy oraz porządek sortowania danych.

Okno dokumentu

Okno wyświetlane jest w prawej części kartoteki. Okno może być otwarte z przeznaczeniem do wprowadzania danych (edycji) lub do przeglądania danych.

Aby wyświetlić okno dokumentu należy kliknąć jeden z przycisków **Nowy dokument**, **Edycja** lub **Podgląd** z górnego paska narzędziowego lub wybrać polecenie **Nowy**, **Edycja** lub **Podgląd** z menu kontekstowego kartoteki.

Okno dokumentu otwarte do podglądu danych nie zawiera tablic podpowiedzi (wyświetlanych z prawej strony okna). Tablice podglądu wyświetlane są tylko przy wprowadzaniu danych nowego dokumentu lub podczas edycji danych wprowadzonego wcześniej dokumentu.

Więcej informacji o oknie dokumentów – patrz: *Wprowadzanie danych*

Pasek statusu

W dolnej części ekranu znajduje się pasek statusu. Na pasku wyświetlane są informacje: Wersja programu, nr wersji oraz nazwa bazy danych.

Wprowadzanie danych

Program **DragOn Faktury** posiada tylko jedną kartotekę, przechowującą dane jednego lub dwóch rejestrów (w zależności od wersji programu). Rejestr **Dokumenty** przeznaczony jest do przechowywania danych dokumentów sprzedaży (faktur i korekt), natomiast rejestr **Pro formy** służy do przechowania danych wystawionych *Pro form*, czyli dokumentów wystawianych przed sprzedażą, przedstawiających warunki przyszłej sprzedaży. Dokument *Pro forma* od dokumentu sprzedaży różni się tylko nazwą.

Dane wprowadzane są w oknie dokumentu. Aby wyświetlić okno dokumentu należy:

- Kliknąć na przycisk **Nowy dokument** w górnym pasku narzędziowym
- lub z menu kontekstowego wybrać polecenie **Nowy dokument**

Edycja dokumentu

Wprowadzanie danych dokumentu polega na wypełnieniu pól dokumentu:

Nazwa dokumentu – lista zawiera nazwy dokumentów, dla rejestru Dokumenty są to **Faktura VAT** i **Korekta Faktury VAT**, dla rejestru Pro formy dostępny jest dokument **Pro forma**.

Numer – numer dokumentu. Jeżeli włączona jest automatyczna numeracja to program ustala numer, jeżeli włączona jest edycja numeru, to numer można zmieniać.

Data wystawienia – data wystawienia dokumentu sprzedaży.

Data sprzedaży – data sprzedaży.

Podstawa wystawienia – pole służy do wpisania informacji na jakiej podstawie wystawiony został dokument, do pola można wprowadzić np. numer umowy, zlecenia, zamówienia, Pro formy, wraz z datą wystawienia tych dokumentów itp.

Wydane wg dokumentu – jeżeli sprzedawany jest towar, to do pola można wprowadzić nr dokumentu magazynowego, np. nr dokumentu WZ

Nazwa kontrahenta – nazwa nabywcy towarów lub usług. Dane do pól zawierających dane kontrahenta mogą być wprowadzane bezpośrednio lub z tablicy podpowiedzi (umieszczonej po prawej stronie okna dokumentu).

Tablica podpowiedzi zawiera dane wszystkich, wcześniej wprowadzonych kontrahentów. Aby wprowadzić dane do pola należy dwukrotnie kliknąć na wierszu pola lub przeciągnąć wiersz zawierający dane kontrahenta do odpowiednich pól dokumentu (technika *Przeciągnij i upuść*).

NIP – numer NIP nabywcy

Kod pocztowy – kod pocztowy nabywcy

Miejscowość – nazwa miejscowości

Adres – adres, ulica, osiedle, wieś, numer doku, lokalu

Edycja pozycji dokumentu

DragOn Faktury 12

Baza Edycja Narzędzia Pomoc

Rejestr: Dokumenty | Filtr: Data wystawienia | Zastosuj | Nowy dokument | Drukuj | Podgląd | Edycja | Usun | Zamknij X

Nowy dokument

Nazwa dokumentu: Faktura VAT Numer: 5/09/2013 Data wystawienia: 2013-09-20 Data sprzedaży: 2013-09-20

Podstawa wystawienia: Wydane wg dokumentu

Nazwa kontrahenta: JONKS Spedycja & Corporation NIP: 345-435-45-45

Kod pocztowy: 00-950 Miejscowość: WARSZAWA Adres (ulica, nr domu): ul. Zielonogórska 78

Lp.	Nazwa towaru, usługi	Ilość	J.m.	Cena netto	St.VAT	Wart.netto
1	Remont budynku przy ul. Nasykowej 67 - wykonanie prac etapu 1	1	---	12 900,00	8	12 900,00
2	Okno 140x120	1	szk	460,00	23	460,00
3	Kabel elektryczny 3x1,5	1	mb	1,60	23	1,60
	Wstaw wiersz	1	szk	56,80	23	56,80
	Usun wiersz					

Wystawili: Zenon Jaskóła Razem netto: 13 418,40 Razem VAT: 1 151,23 Razem Brutto: 14 569,63

Forma płatności: 14 Dni Określenie terminu płatności: Zapłacono

Płatne przelewem 2013-10-04

Zapisz Anuluj

Wersja: Optimum 12.0.0.0, połączono z bazą danych: Faktury DEMO.sdf

Kontrahenci Produkty (towary, usługi) Forma płatności

Kolumna: Nazwa Filtruj

- Elektroda węglowa
- Gruszki
- Inne prace remontowe
- Jabłka
- Kabel elektryczny 3 x 1,5
- Kalafior
- Klucz płaski
- Kowadło kowalskie
- Naprawa pogwarzynca
- Okno 140x120
- Plasek
- Plinki płaski
- Płytki gres
- Pomidory
- Prace ziemne
- Remont budynku przy ul. Mydlanej 56 - wykonanie prac etapu 1
- Remont budynku przy ul. Nasykowej 67 - wykonanie prac etapu 1
- Remont budynku Urzędu Gminy
- Remont instalacji elektrycznej - wymiana przewodów i gniazdek
- Sterownik do kostki ATX: 5678
- Szczypce kowalskie**
- Usługa transportowa - przewiezienie ładunku z punktu A do punktu B
- Wykonanie instalacji CO
- Wykonanie instalacji sanitarnych w budynku wielorodzinnym prze...
- Wymiana okna w mieszkaniu

Nazwa towaru, usługi – w nazwie można podawać symbole, klasyfikacje itp. Nazwy towarów mogą być wprowadzane bezpośrednio do pól lub korzystając z tablicy podpowiedzi, która zawiera nazwy wszystkich towarów i usług, które zostały użyte we wcześniejszych dokumentach. Aby wprowadzić pozycję z

tablicy należy dwukrotnie kliknąć na wierszu tablicy podpowiedzi. Jeżeli kursor w tablicy pozycji znajduje się w jednej z edytowanych komórek to pozycja zostanie dopisana na końcu tabeli. Jeżeli kursor będzie wskazywał na **Lp.** pozycji to dane zostaną wpisane w pozycji kursora.

Ilość – ilość sprzedawanego towaru, usługi

Jm.. – jednostka miary, lista zawiera wprowadzone wcześniej jednostki, pozwala również wprowadzić nową jednostkę.

Cena netto / Cena brutto – w zależności od ustawienia sposobu obliczania podatku VAT (Parametry bazy) wprowadzana jest cena netto lub cena brutto towaru.

St. VAT – z listy należy wybrać jedną ze stawek podatku VAT. Dostępne stawki definiowane są w Oknie Parametry bazy.

Po kliknięciu lewym przyciskiem myszy na **Lp.** pozycji wyświetlane jest menu kontekstowe pozycji zawierające następujące polecenia:

Wstaw wiersz – wstawiona zostanie pusta pozycja (linia) w pozycji kursora.

Usuń wiersz – usunięta zostanie pozycja o wskazanym **Lp.**

Przesuń w górę – pozycja zostanie przesunięta w górę.

Przesuń w dół – pozycja zostanie przesunięta w dół.

Karta Uwagi do dokumentu

Pole pozwala wprowadzić uwagi drukowane w dolnej części dokumentu.

Karta Notatki

Pole **Notatki** przechowuje notatki użytkownika dotyczące dokumentu, notatki nie są drukowane na dokumencie sprzedaży, są wewnętrzną informacją wystawiającego dokument o dokumencie. W polu można przechowywać np. informacje o płatnościach i inne uwagi związane z dokumentem.

Wystawił – imię i nazwisko osoby wystawiającej dokument.

Razem netto – suma netto pozycji dokumentu, wartość pola obliczana jest automatycznie po wprowadzeniu pozycji dokumentu.

Razem VAT – suma kwoty VAT dokumentu. Wartość pola obliczana jest jako suma iloczynów sum netto dla poszczególnych stawek i odpowiednich stawek podatku VAT.

Razem brutto – suma netto + suma podatku vat

Forma płatności – forma płatności może zostać wybrana z listy lub wprowadzona z tablicy podpowiedzi. Wprowadzając z tablicy podpowiedzi wprowadzane są również dane do pól **Dni** oraz **Określenie terminu**.

Dni – odroczenie terminu płatności. Na podstawie liczby dni obliczany jest termin płatności (jeżeli pole **Określenie terminu** jest datą).

DragOn Faktury 12

Baza Edycja Narzędzia Pomoc

Rejestr: Dokumenty | Filtr: Data wystawienia

Zastosuj Nowy dokument Drukuj Podgląd Edycja Usuń Zamknij X

Nowy dokument

Nazwa dokumentu Numer Data wystawienia Data sprzedaży
 Faktura VAT 5/09/2013 2013-09-23 2013-09-23

Podstawa wystawienia Wydane wg dokumentu

Nazwa kontrahenta NIP
 Przedsiębiorstwo Handlowe DANKO 345-455-45-45

Kod pocztowy Miejscowość Adres (ulica, nr domu)
 95-546 Gdansk ul. Podmokła 67-69

Forma płatności: Płatne przelewem, Dni: 14, Określenie terminu płatności: 2013-10-07

Lp.	Nazwa towaru, usługi	Ilość	J.m.	Cena netto	St.VAT	Wart.netto
1	Naprawa pogwarancyjna	1	..	150,00	8	150,00
2	Sterownik do kosiarki ATX-5678	1	szk	89,70	23	89,70
3	Płytki gres	1	m2	32,60	23	32,60
4	Szczypcy kowalskie	1	szk	56,80	23	56,80
5	Pomidory	1	kg	4,30	8	4,30
6						

Wystawili: Zenon Jaskółka Razem netto: 333,40 Razem VAT: 53,53 Razem Brutto: 386,93

Forma płatności: Płatne przelewem Dni: 14 Określenie terminu płatności: 2013-10-07 Zapłacono

Zapisz Anuluj

Wersja: Optimum 12.0.0.0, połączono z bazą danych: Faktury DEMO.sdf

Określenie terminu – termin płatności może być datą lub dowolnym tekstem opisującym termin zapłaty, który jest powiązany z wartością w polu **Dni**. Jeżeli do pola wprowadzona zostanie wartość [Data] to program na podstawie wartości w polach **Data wystawienia** i **Dni** obliczy termin płatności. Termin płatności można również podawać przy pomocy pola **Dni**, np. aby wprowadzić termin jako **30 dni od daty wystawienia dokumentu** w polu **Dni** należy

wprowadzić 30, a w polu **Określenie terminu** tekst *od daty wystawienia dokumentu*.

Zapłacono – w polu wprowadzana jest wartość zapłacona za dokument. Wartość do pola można wprowadzać bezpośrednio, np. w przypadku zapłat częściowych lub stosując polecenia menu kontekstowego kartoteki: **Ustaw jako zapłacone** lub **Ustaw jako niezapłacone**.

Kopiuj, wklej

Program pozwala wystawić dokument przez kopiowanie danych istniejącego dokumentu i wklejenie ich jako nowy dokument. Polecenia **Kopiuj** i **Wklej** pozwalające wykonać tę operację znajdują się w menu kontekstowym kartoteki dokumentów. Kopiowanie i wklejanie dokumentów można stosować, aby szybko wystawić podobny dokument. Po wklejeniu dokumentu należy otworzyć dokument w trybie edycji, zmienić wymagane dane i ponownie go zapisać.

Faktura z pro formy

Fakturę z pro formy można wystawić na dwa sposoby:

1. Otwórz rejestr Pro form. Z menu kontekstowego wybierz polecenie **Fakturuj**.
2. Otwórz rejestr Pro form. Z menu kontekstowego wybierz polecenie **Kopiuj**. Otwórz rejestr dokumentów i z menu kontekstowego wybierz polecenie **Wklej**.

Usuwanie dokumentów

Przy włączonej automatycznej numeracji można usunąć tylko ostatni dokument. Program w ten sposób kontroluje ciągłość numeracji. Przy wyłączonej automatycznej numeracji dokumentów (menu **Narzędzia**, polecenie **Parametry bazy**, karta **Numeracja**) program pozwoli usunąć dowolny dokument – ustawienie niezalecane, gdyż może doprowadzić do utraty ciągłości numeracji dokumentów.

Filtrowanie i sumowanie danych

Kartoteka posiada możliwość filtrowania danych. W górnym pasku narzędziowym umieszczone jest pole kombi zawierające nazwy kolumn oraz predefiniowane filtry. Nazwy filtrów poprzedzone są znakiem #.

Po wybraniu nazwy kolumny, po prawej stronie nazwy kolumny wyświetlone zostają dwa dodatkowe elementy. Pierwszym jest pole zawierające znak porównania, drugim pole tekstowe do wprowadzania wartości tekstowej filtra.

Dokl	Nazwa dokumentu	Nr dokumentu	Data wystawieni	Data sprzedaży	Nazwa kontrahenta	Razem Netto	Kwota VAT	Razem Brutto	Zapłacon	Do zapłaty	Dn do p
FAK	Faktura VAT	2/09/2013	2013-09-17	2013-09-17	Firma Produkcyjna PRODEX	73 093,81	6 097,23	79 191,04		79 191,04	8
FAK	Faktura VAT	18/07/2013	2013-07-19	2013-07-19	Firma Produkcyjna PRODEX	31 560,00	2 524,80	34 084,80		34 084,80	-43
FAK	Faktura VAT	13/07/2013	2013-07-14	2013-07-12	Firma Produkcyjna PRODEX	31 560,00	2 524,80	34 084,80	34 084,80		
FAK	Faktura VAT	10/07/2013	2013-07-12								
						167 773,81	13 671,63	181 445,44	68 169,60	113 275,84	

Wersja: Optimum 12.0.0.0, połączono z bazą danych: Faktury DEMO.sdf

Pole porównania może przyjmować wartości:

= (znak równości) - **porównanie od lewej** strony danych kolumny z wprowadzoną wartością tekstową, np. jeżeli w polu wprowadzony będzie znak **a** to wybrane zostaną wszystkie wiersze, których wybrana

kolumna rozpoczyna się od znaku *a* lub *A*, jeżeli wprowadzony zostanie ciąg znaków *ab*, to wybrane zostaną wiersze o wartości kolumny rozpoczynających się od znaków *ab*, *Ab*, *aB*, *AB* (wielkość liter nie ma znaczenia).

~ (tylda) - **kolumna zawiera** wprowadzoną wartość tekstową, np. jeżeli w polu wprowadzony zostanie ciąg znaków *abc* to wybrane zostaną wszystkie wiersze, które zawierają w dowolnym miejscu ciąg znaków *abc*.

Po wprowadzeniu wartości do pola tekstowego należy przycisnąć **Enter** lub kliknąć przycisk **Zastosuj**.

Sumowanie danych

Wyświetlane w kartotece dane (wszystkie lub po zastosowaniu filtra) mogą zostać podsumowane. Na dole tablicy wyświetlona zostaje linia z sumami kolumn zawierających dane liczbowe. Wyświetlenie i wygaszenie linii uzyskiwane jest przez polecenie **Sumuj** menu kontekstowego kartoteki.

Wydruki

Program posiada jednolity mechanizm drukowania. Po kliknięciu **Drukuj** lub wybraniu z menu kontekstowego kartoteki polecenia **Drukuj** otwierane jest okno zawierające predefiniowane szablony wydruków. W oknie mogą znajdować się szablony dokumentów, szablony tabelaryczne danych kartotek oraz szablony specjalne, jak, np. szablon adresu na kopercie.

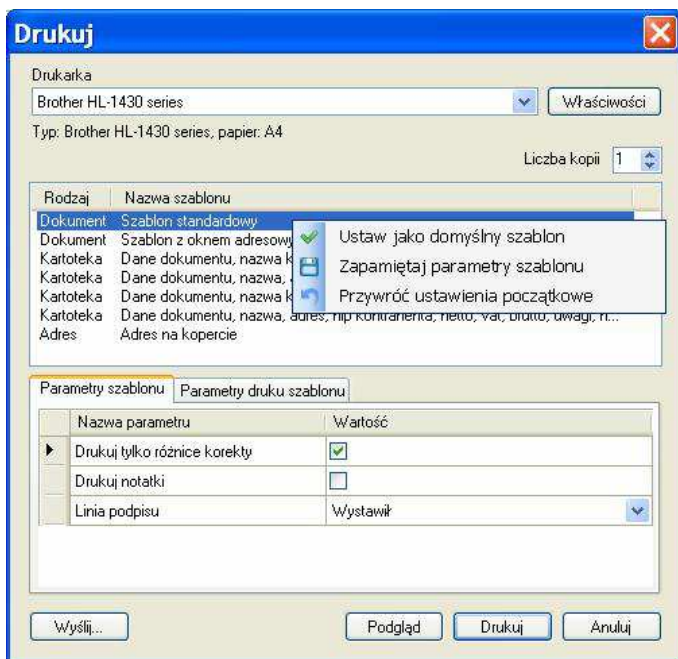
Okno wydruku

Każda operacja drukowania poprzedzona jest wyświetleniem okna wydruku. W oknie tym można wybrać szablon oraz ustawić parametry drukowania.

W górnej części znajduje się pole wyboru drukarki, niżej lista szablonów, a w dolnej części okna tablica parametrów oraz przyciski.

Lista drukarek

Pole zawiera dostępne w systemie drukarki. Jeżeli drukarka jest niedostępna (nie włączona) to wybór drukarki może zakończyć się niepowodzeniem - program powróci do poprzednio wybranej drukarki lub drukarki domyślnej.

Lista szablonów

Lista zawiera zestaw szablonów. Po kliknięciu prawym klawiszem myszy na nazwie szablonu wyświetlone zostaje menu kontekstowe, za pomocą którego można ustawić szablon jako domyślny (startowy), zapamiętać parametry szablonu lub przywrócić ustawienia początkowe (domyślne) szablonu.

Parametry szablonu

Każdy szablon zawiera własną listę parametrów, które decydują o zawartości raportu i wyglądzie wydruku. Ustawione dla szablonu parametry mogą zostać zapamiętane po kliknięciu prawym klawiszem myszy na nazwie szablonu i wybraniu z menu kontekstowego polecenia **Zapamiętaj parametry szablonu**.

Parametry druku szablonu

Dla każdego szablonu można również ustawić indywidualne parametry drukowania szablonu. Dostępne są następujące parametry:

Drukarka - drukarka, na której drukowany będzie szablon, jeżeli ustawione (domyślna) – nastąpi wydruk na drukarce ustawionej w oknie wydruku.

Format papieru - format papieru, na którym będzie drukowany raport.

Orientacja - orientacja raportu: pozioma lub pionowa.

Źródło papieru - nazwa podajnika, z którego pobierany będzie papier

Marginesy - marginesy raportu (Lewy, Prawy, Górny, Dolny), jeżeli równe zero stosowane będą domyślne marginesy drukarki.

Dla każdego szablonu, w dolnej części okna można ustawić parametry szablonu oraz parametry druku szablonu. **Parametry szablonu** pozwalają ukryć lub drukować wybrane elementy raportu. **Parametry druku szablonu** pozwalają ustawić specyficzne parametry drukowania szablonu, np. wybrać drukarkę, na której drukowany będzie tylko ten szablon oraz ustawić dla niego parametry drukowania.

Okno podglądu wydruku

Okno podglądu pozwala zobaczyć na ekranie dokument lub raport.

The screenshot shows a software window titled "Podgląd wydruku" (Print Preview). The window contains a preview of a VAT invoice (Faktura VAT) for the year 2013. The invoice is from "Logo Firm" (DEMO) and is addressed to "Nabywca: Przedsiębiorstwo Handlowe DANKO". The invoice details include a table of items with columns for description, unit, quantity, price, and VAT. The total amount to be paid is 386.93 PLN. The window also shows standard software navigation icons and a status bar at the bottom.

Sprzedażca
 Firma demotrybuna DANKO
 23-013 Towarna 14, Olsztynskie, Słoneca 47
 tel. 12 261 76 32, 601 201 661, handel@dankeo.pl, www.dankeo.pl
 NIP: 523-499-70-68
 Nr rachunku bankowego: 12 226 96106 0123 41543 3001 2345
 Data wystawienia: 2013-03-23
 Data sprzedaży: 2013-03-23

Faktura VAT Nr 509/2013

Nabywca:
 Przedsiębiorstwo Handlowe DANKO
 95-546 Gdańsk, ul. Piłsudskiego 67-69
 NIP: 345-455-45-45

Wskazanie wyliczenia		Systemy opodatkowania	
Op.	Wskazanie opis	Ilość	Wartość netto
1	Wartość sprzedaży netto	1	182,00
2	Składowe od wartości AT 23%	1	41,76
3	Podatek	1	30,66
4	Składowe od wartości	1	36,51
5	Podatek	1	4,10
6	Suma	1	295,03
7	Suma	1	252,00
8	Suma	1	386,93

Razem do zapłaty: 386,93 PLN

Planowe przychodem
 Termin płatności: 2013-10-07

Do kwoty zapłaty należy doliczyć należność od podatku

Zapewnić
 Wzrost

Empi@charykaj 12.0000 2013-03-23 08:13:43

Górny pasek narzędziowy okna podglądu

W górnej części okna znajduje się pasek narzędziowy zawierający elementy:

Drukuj - wyświetlenie systemowego okna drukowania, z możliwością wyboru drukowanych stron.

Zmiana orientacji strony - zmiana orientacji strony z poziomej na pionową i odwrotnie. Po zmianie orientacji szerokość kolumn zostanie automatycznie dostosowana do szerokości strony.

Sposobu wyświetlania strony:

- **Cała strona** - podgląd całej strony,
- **Szerokość strony** - podgląd całej szerokości strony,
- **Dwie strony** - podgląd dwóch stron,
- **Powiększenie** – zmiana powiększenia raportu, po kliknięciu na przycisk rozwijana jest lista powiększeń od 15 do 600%

Ustawienia strony - otwarcie okna **Ustawienia drukarki**.

Jeżeli marginesy nie zostały zmienione stosowane są domyślne ustawienia marginesów (domyślne ustawienia drukarki).

Przyciski zmiany strony

- **Pierwsza strona** - podgląd pierwszej strony,
- **Poprzednia strona** - podgląd poprzedniej strony,

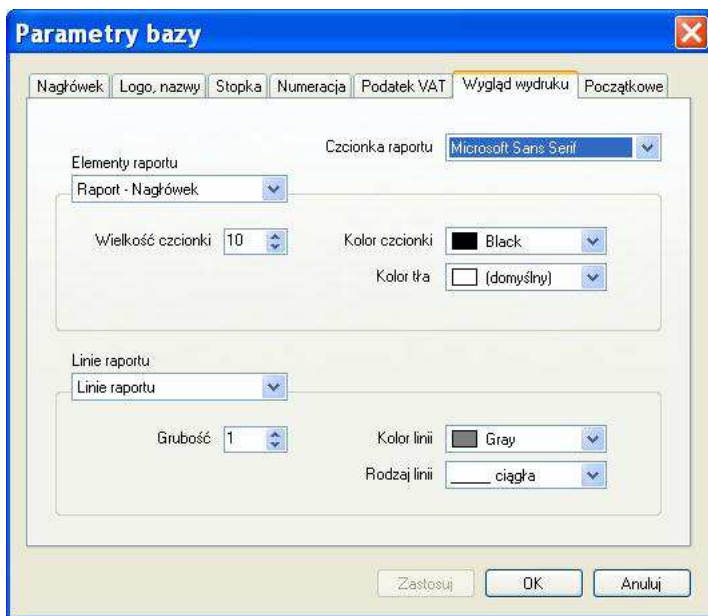
- **Numer strony** - podgląd strony o wprowadzonym numerze,
- **Następna strona** - podgląd następnej strony,
- **Ostatnia strona** - podgląd ostatniej strony,
- **Stop** - przerwanie generowania podglądu.

Po dwukrotnym kliknięciu na podglądzie strony następuje rotacyjna zmiana powiększenia: *cała strona / cała szerokość / powiększenie 100%*.

Menu kontekstowe okna podglądu

Po kliknięciu prawym przyciskiem myszy na podglądzie strony wyświetlane jest menu kontekstowe:

- **Drukuj** - wyświetlenie systemowego okna drukowania,
- **Ustawienia strony** - otwarcie okna parametrów strony,
- **Wygląd raportu** - otwarcie okna **Parametry bazy**. Na karcie **Wygląd raportu** ustawiane są parametry:
  - **Czcionka raportu** – wybór czcionki, która zostanie zastosowana do wydruków, standardowa czcionka: *MS Sans Serif*.
  - **Elementy raportu** – dla każdego elementu definiowane są: wielkość czcionki, kolor czcionki, kolor tła. Można zdefiniować wygląd następujących elementów:
    - Raport – Nagłówek
    - Raport – Stopka
    - Raport – Tytuł
    - Raport – Podtytuł
    - Raport – Sekcja
    - Raport - Tekst podstawowy
    - Tabela – Nagłówek
    - Tabela - Wiersz

- **Linie raportu** – dla linii raportu definiowane są: grubość, kolor linii, rodzaj linii. Można ustawić wygląd:
  - Linii raportu
  - Linii nagłówka
  - Linii stopki
- **Zapisz jako...** - zapisanie raportu w formacie pdf,
- **Wyślij jako załącznik** - otwarcie okna nowej wiadomości pocztowej z załączonym raportem w formacie pdf,
- **Odśwież** - odświeżenie raportu.
- **Zapamiętaj wygląd okna** – zapamiętanie wyglądu okna wydruku (rozmiar okna oraz stopnia powiększenia)

Wydruk dokumentów

Jeżeli w oknie wydruku zostanie wybrany szablon z rodzaju *Dokument* to wydrukowany zostanie wprowadzony dokument. W zależności od wersji dostępny jest jeden lub dwa szablony wydruku.

Szablon standardowy – podstawowy szablon dostępny we wszystkich wersjach programu.

Szablon z oknem adresowym – służy do drukowania dokumentów sprzedaży, które mogą być umieszczone w kopercie z oknem adresowym. Dokument należy złożyć w poprzek strony na wysokości 1/3 i 2/3, tak żeby adres był na wysokości okienka adresowego koperty.

Podgląd wydruku

Sprzedawca

Logo Firmy DEMO Firma demonstracyjna DEMO
33-333 Kraków, ul. Wawelskiego Smoka 67
tel. 12 263 78 52, 601 291 443, testa@testasoft.pl, www.testasoft.pl
NIP: 123-456-78-90
Nr rachunku bankowego: 12 1234 56789 0123 4567 8901 2345

Faktura VAT Nr 18/07/2013 Data wystawienia: 2013-07-19
Data sprzedaży: 2013-07-19

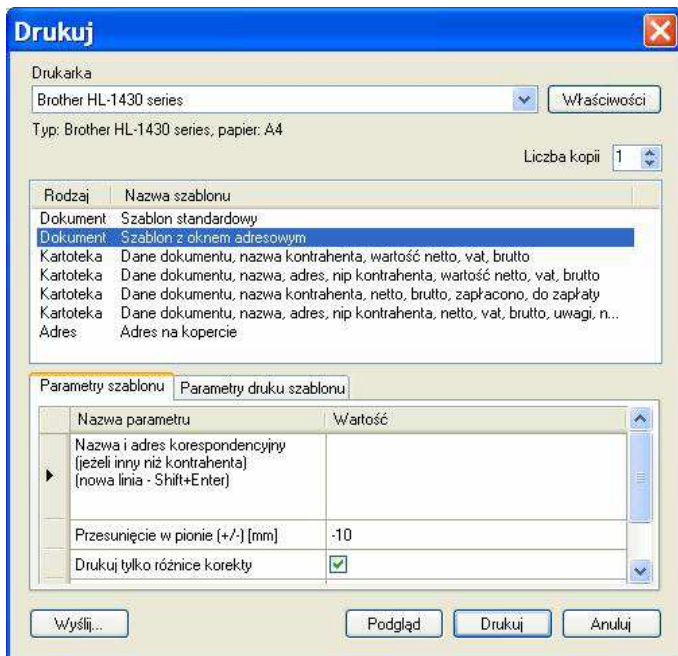
Nabywca Firma Produkcyjna PRODEX
34-678 Świątniki, Krakowska 67
NIP: 4565656564

Adres korespondencyjny Firma Produkcyjna PRODEX
Krakowska 67
34-678 Świątniki

Podstawa wystawienia   Wydane wg dokumentu

Lp.	Nazwa towaru, usługi	Ilość	Jm.	Cena netto	Wartość netto	St.VAT	
1	Wykonanie instalacji sanitarnych w budynku wielorodzinnym przy ulicy Halickiego 67	1	—	16 300,00	16 300,00	8	
2	Wykonanie instalacji CO	1	—	14 700,00	14 700,00	8	
3	Prace ziemne	16	godz	35,00	560,00	8	
Niezapłacone w wyznaczonym terminie spowoduje naliczenie ustawowych odsetek.				8	31 560,00	2 524,80	34 084,80
Razem				31 560,00	2 524,80	34 084,80	

Przed wydrukowaniem pierwszego dokumentu należy ustawić parametry drukowania szablonu dokumentu z oknem adresowym:

Nazwa i adres korespondencyjny – jeżeli adres korespondencyjny jest inny niż adres nabywcy należy wprowadzić go w tym polu.

Przesunięcie w pionie – ten parametr pozwoli przesunąć do góry (wartości minusowe) i w dół (wartości plusowe) dokument dodając przesunięcie do górnego marginesu.

Drukuj tylko różnice korekty – jeżeli zaznaczone, korekta dokumentu będzie zawierała tylko różniące się pozycje. Dla faktury ustawienie to nie ma znaczenia.

Drukuj notatki – jeżeli zaznaczone, to pod linią podpisu drukowane będą notatki dotyczące dokumentu.

Linia podpisu – jeżeli zaznaczone to drukowana będzie linia podpisu wraz z imieniem i nazwiskiem (jeśli zostały wprowadzone) osoby wystawiającej dokument sprzedaży.

Wydruk danych tabelarycznych kartotek

Szablony o rodzaju *Kartoteka* przeznaczone są do drukowania danych tabelarycznych. Ustawiając parametry szablonu można wydrukować całą kartotekę (z uwzględnieniem zastosowanego filtra) lub zaznaczone wiersze. Można również dodać na dole wydruku linię podpisu. Szablony wydruku kartotek różnią się ilością i układem kolumn. Szerokość kolumn została zdefiniowana w sposób procentowy, co pozwala drukować tabele w orientacji pionowej i poziomej z wypełnieniem całej strony.

The screenshot shows a software window titled "Podgląd wydruku" (Print Preview). At the top, there is a toolbar with various icons and a page indicator showing "1 z 4" (1 of 4) pages. Below the toolbar, there is a header area containing a logo and company information:

Logo Firma: Firma demonstracyjna DEMO
 33-333 Kraków, ul. Wawelskiego Smoka 67
 DEMO tel. 12 263 78 52, 601 291 443, testa@testasoft.pl, www.testasoft.pl

Below the header, the main content is titled "Dokumenty sprzedaży" (Sales Documents). A filter is set to "Nazwa kontrahenta" (Contractor Name). The main area contains a table with the following data:

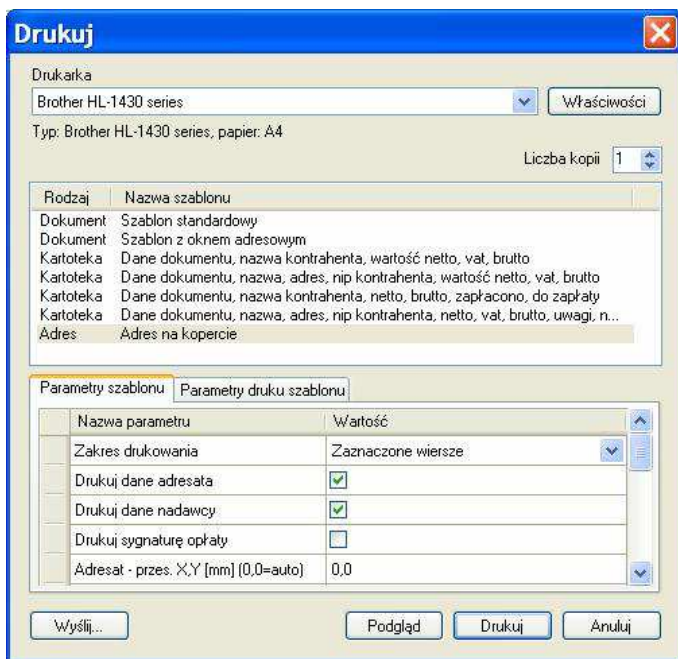
Dokument Nr dokumentu	Data wyst. Data spz.	Podstawa wystawienia Wydane wg	Nazwa Adres kontrahenta NIP	Wartość netto Kwota VAT Wartość brutto
KDR 6/09/2013	2013-09-23 2013-09-23		Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe ASTEX 45-342 Kończycze Wilcze Doly 45 456-345-45-45	-113,57 3,88 -109,69
FAK 5/09/2013	2013-09-23 2013-09-23		Przedsiębiorstwo Handlowe DANKO 95-546 Gdańsk ul. Podmokła 67-69 345-455-45-45	323,40 53,53 386,93
FAK 4/09/2013	2013-09-17 2013-09-17	Zamówienie 67/2013 WZ 56	Przedsiębiorstwo Handlowe DANKO 95-546 Gdańsk ul. Podmokła 67-69 345-455-45-45	1 348,00 115,04 1 463,04
FAK 3/09/2013	2013-09-17 2013-09-17		Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe ASTEX 45-342 Kończycze Wilcze Doly 45 456-345-45-45	2 318,57 338,27 2 656,84
FAK 2/09/2013	2013-09-17 2013-09-17		Firma Produkcyjna PRODEX 34-678 Świątki Krakowska 67 4565656564	73 093,81 6 097,23 79 191,04
FAK 1/09/2013	2013-09-16 2013-09-16	Zam. 3456/565	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe ASTEX 45-342 Kończycze Wilcze Doly 45 456-345-45-45	269,10 61,89 330,99
FAK 2/08/2013	2013-08-28 2013-08-28	Umowa nr 5645	Gawron i Spółka 34-567 Nowe Brzeziny Wilki Małe 67 456-456-56-56	15 440,00 1 241,20 16 681,20
FAK 1/08/2013	2013-08-28 2013-08-28	Pro-Forma nr 56	P.H.U. NDIWA-MARKA 55-345 Gwizdów Podlaszozce 67 456-344-23-23	5 600,00 448,00 6 048,00

At the bottom left of the window, it says "DagCh Faktury 12, wersja 12.0.0.0, 2013-06-24 09:16". At the bottom right, it says "Strona: 1".

Więcej informacji o budowie okna wydruku: *Budowa programu / Okno wydruku / Podgląd wydruku.*

Adresowanie kopert

Program pozwala drukować również adresy na kopertach. Szablon *Adres* dostępny jest w wersji **Premium** programu.

Nadruk na kopercie składa się z trzech elementów, które w zależności od ustawienia parametrów mogą być drukowane lub nie:

- Danych nadawcy
- Danych adresata
- Tekstu sygnatury opłaty (zamiast znaczka)

Parametry szablonu

Przed drukowaniem adresu na kopercie można ustawiać następujące parametry:

Zakres drukowania – liczba drukowanych adresów, wszystkie z kartoteki lub zaznaczone.

Drukuj dane adresata – jeżeli zaznaczone drukowane będą dane adresata.

Drukuj dane nadawcy – jeżeli zaznaczone drukowane będą dane nadawcy.

Drukuj sygnaturę opłaty – jeżeli zaznaczone drukowany będzie tekst sygnatury opłaty w miejscu znaczka.

Adresat – przes. X,Y – przesunięcie tekstu adresata w poziomie i pionie liczone od lewego górnego rogu, jeżeli 0,0 – program sam dobierze przesunięcie w zależności od rozmiaru koperty

Adresat – wielkość czcionki – wielkość czcionki adresata, jeżeli (auto) – program sam obliczy wielkość czcionki.

Nadawca – nazwa, adres – nazwa i adres adresata

Nadawca przes. X,Y – przesunięcie tekstu nadawcy

Nadawca - wielkość czcionki – wielkość czcionki nadawcy

Opłata – tekst sygnatury – tekst sygnatury opłaty

Opłata – przes. X,Y – przesunięcie tekstu sygnatury

Opłata wielkość czcionki – wielkość czcionki tekstu sygnatury opłaty

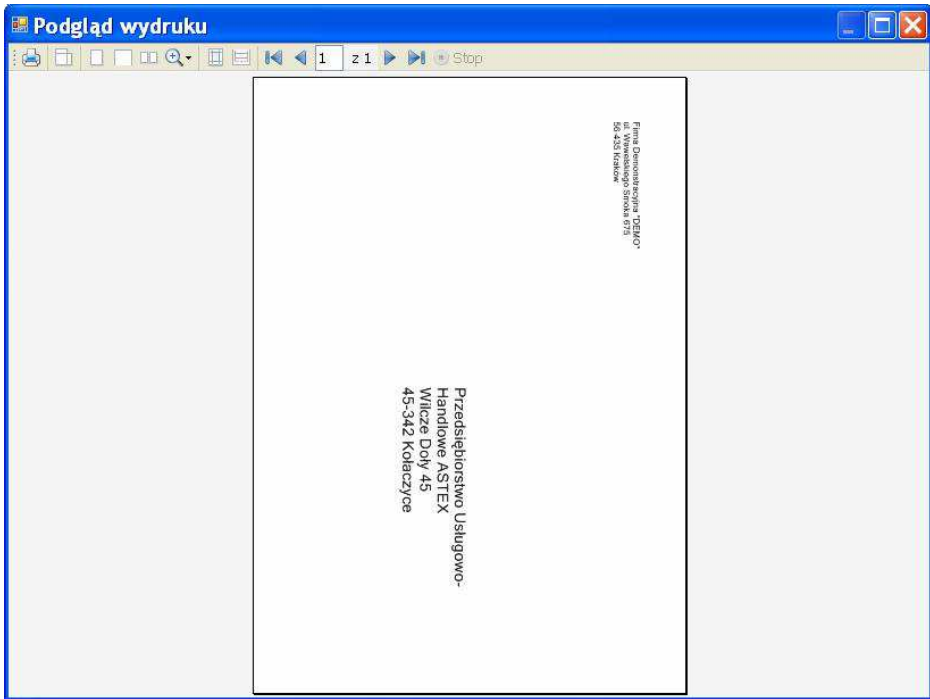
Pokaż ramki tekstów – w oknie podglądu wyświetlone zostaną ramki zaznaczające obszar drukowanych tekstów na kopercie.

Parametry druku szablonu

Parametry szablonu decydują o wyglądzie elementów adresu, ich lokalizacji, wielkości czcionki itp. Większość parametrów ma ustawienia auto, pozwalające programowi automatycznie dobrać parametry w zależności od rozmiaru koperty.

Na karcie **Parametry szablonu** należy ustawić format koperty, który będzie stosowany wyłącznie do szablonu adresu oraz ustawić drukarkę, jeżeli do drukowania adresów jest wydzielona drukarka. Formaty kopert są dodawane podczas instalowania sterowników drukarek. Można również zdefiniować własny szablon koperty – *System Windows / Start / Panel sterowania / Drukarki i faksy / Plik / Właściwości serwera*.

Ustawione parametry można zapamiętać, klikając na nazwę szablonu prawym przyciskiem myszy i z menu kontekstowego wybierając polecenie **Zapamiętaj parametry szablonu**.

Konfigurowanie programu

Program posiada dwa zestawy parametrów odpowiadające za wygląd i działanie programu: parametry programu oraz parametry bazy. Parametry programu, a więc wygląd okna programu, ustawienia automatycznych aktualizacji itp. przechowywane są w rejestrze Windows, a dane nagłówków dokumentów, sposobu numeracji dokumentów, sposobu obliczenia podatku VAT itd. przechowywane są w bazie. Taki podział parametrów pozwala obsługiwać wiele baz danych, które mogą mieć dane z różnych firm, z różnych lat itd.

Parametry programu

Okno parametrów może zostać otwarte z menu **Narzędzia**, polecenie **Parametry programu**.

Początkowy rozmiar okna programu - program może być otwierany w oknie lub zajmować cały ekran. Dostępne są ustawienia:

- maksymalny - rozmiar ekranu,
- 1024x768px
- 1280x1024px
- 1400x1040px
- 1600x1024px
- ostatni przed zamknięciem - program zapamięta ostatni rozmiar.

Zapamiętaj położenie okna - jeżeli zaznaczone program będzie otwierał okno w zapamiętanej lokalizacji.

Sprawdzaj czy są dostępne aktualizacje co... dni - po zaznaczeniu parametru i wprowadzeniu danych do pola *Dni* program będzie sprawdzał okresowo, czy są dostępne aktualizacje. Jeżeli dostępna będzie nowsza wersja programu uruchomiony zostanie **Aktualizator programu**.

Parametry bazy danych

Okno definicji parametrów bazy dostępne jest z menu **Narzędzia**, polecenie **Parametry bazy**.

Nagłówek dokumentu, raportu

Nagłówek dokumentu, raportu jest drukowany na wszystkich wydrukach z wyłączeniem szablonów specjalnych jak. np., adres na kopercie. Nagłówek składa się z pięciu linii, trzy pierwsze drukowane są na wydrukach tabelarycznych zawierające dane z kartoteki, czwarta i piąta drukowana jest tylko na dokumentach sprzedaży.

Parametry bazy

Nagłówek   Logo, nazwy   Stopka   Numeracja   Podatek VAT   Początkowe

Nagłówek dokumentu i raportu

Linia 1 (np. nazwa firmy)
Przedsiębiorstwo Haniłowo-Uslugowe P7

Linia 2 (np. adres firmy)
34-678 Koszalin, ul. Grodzka 78

Linia 3 (np. dane kontaktowe)
tel. 53 456-56-67, 601 654 445, biuro@firmap7.pl, www.firmap7.pl

Linia 4 (np. NIP)
NIP: 345-565-45-56

Linia 5 (np. nr rachunku bankowego)
Rachunek bankowy: 56 6788 6766 5467 2345 5677 5678 [PKO BP]

Drukuj nagłówek

Na wszystkich stronach   Tylko na pierwszej   Nie drukuj

Zastosuj   OK   Anuluj

Dane w liniach można rozmieszczać dowolnie, ale ze względu na regulacje prawne dotyczące sposobu wystawiania i zawartości dokumentu sprzedaży, w nagłówku należy podać informacje dotyczące wystawcy dokumentu, a w szczególności:

- Nazwę firmy
- Adres siedziby

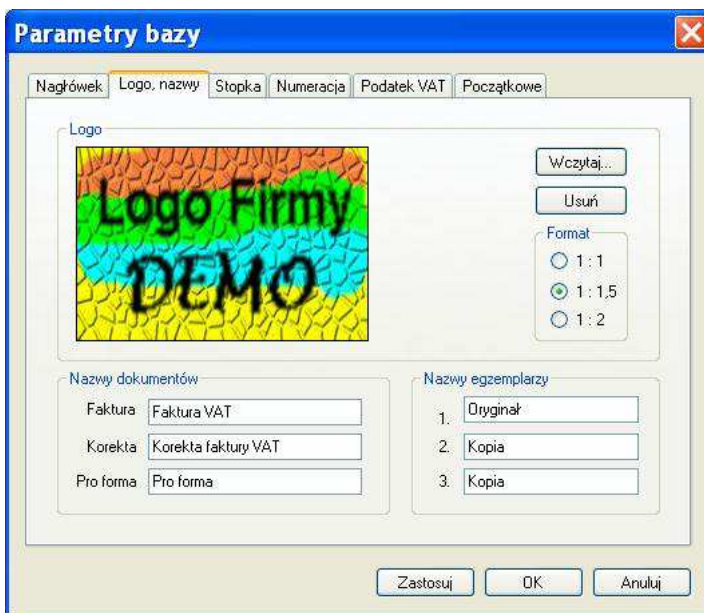
- Numer NIP

Dobrze jest również podać dane kontaktowe oraz numer rachunku bankowego.

Nagłówek może być drukowany na wszystkich stronach, tylko na pierwszej lub można zrezygnować z drukowania nagłówka,

Logo, nazwy dokumentów

Z lewej strony nagłówka można drukować logo firmy. Przycisk **Wczytaj** służy do wczytania logo z pliku.

Po wczytaniu logo można ustawić jego format. Dostępne są formaty: 1:1, 1:1,5 i 1:2. Logo w raporcie zajmuje stałą wysokość, format zmienia jego szerokość wpływając na długość linii nagłówka.

Po wczytaniu lub usunięciu logo należy kliknąć przycisk **Zastosuj** lub **OK** aby zmiany zostały zapisane w bazie.

Nazwy dokumentów

W programie można zmienić standardowe nazwy dokumentów sprzedaży. Zmieniając nazwy należy mieć na uwadze przepisy dotyczące wystawiania dokumentów sprzedaży VAT.

Stopki dokumentów

Stopki dokumentów to stałe teksty drukowane na dokumentach. Można drukować dwie stopki, pierwsza drukowana jest obok tabeli stawek podatku VAT i nosi nazwę **stopka płatności** - można w niej zawrzeć informacje o sankcjach w wypadku niezapłacenia w terminie. Druga stopka, **stopka dokumentu** drukowana jest w dolnej części dokumentu, przed linią podpisu osoby wystawiającej dokument i może zawierać dowolny tekst.

W stopkach należy wprowadzać teksty, które będą drukowane na każdym dokumencie. Do zmiennych tekstów należy stosować pole dokumentu **Uwagi**.

Parametry bazy

Nagłówek | Logo, nazwy | **Stopka** | Numeracja | Podatek VAT | Początkowe

Dokument sprzedaży

Stopka płatności
Niezapłacenie w wyznaczonym terminie spowoduje naliczenie ustawowych odsetek.

Stopka dokumentu
Niezapłacony towar jest własnością sprzedawcy.

Pro forma

Stopka płatności
Przy przedpłacie w polu Tytułem przewo należy podać numer dokumenty Pro forma, na podstawie którego przedpłata została dokonana.

Stopka dokumentu
Niezminność cen podanych w dokumencie jest gwarantowana 7 dni od daty jego wystawienia.

Elementy składowe linii stopki

Nazwa programu Wersja programu Data, czas wydruku Numer strony

Zastosuj OK Anuluj

Linia stopki może składać się z: nazwy programu, wersji programu, daty i czasu wydruku. W stopce raportu zawsze wyświetlany jest numer strony. Nie można zrezygnować z wydruku stopki raportu.

Numeracja dokumentów

Numer dokumentu może się składać z 4 składników. Składniki są zamieniane podczas tworzenia numeru na wartości zgodne z datą wystawienia dokumentu oraz kolejnym numerem dokumentu. Numer dokumentu może zawierać następujące elementy:

Numer – element obowiązkowy wyrażający wartość numeryczną liczby porządkowej,

Numer[n] – numer poprzedzony zerami, gdzie n liczba cyfr, np. dla definicji Numer[3] program będzie tworzył: 001,002,003 itd.

Miesiąc[2] – dwie cyfry miesiąca daty, 01,02,03...12.

Rok[2] – ostatnie dwie cyfry roku.

Rok[4] – cztery cyfry roku.

Dokument – symbol dokumentu *FAK* lub *KOR*.

The screenshot shows the 'Parametry bazy' dialog box with the 'Numeracja' tab selected. The 'Składniki numeru dokumentu' section contains four dropdown menus: Składnik 1 (Numer), Składnik 2 (Miesiąc[2]), Składnik 3 (Rok[4]), and Składnik 4 (empty). The 'Separator' is set to '/'. The 'Zerowanie numeru' section has two radio buttons: '1-go każdego miesiąca' (selected) and '1 stycznia każdego roku'. The 'Przykłady numerów' section displays a list of dates: 1/09/2013, 2/09/2013, 3/09/2013, 1/10/2013, 2/10/2013, 3/10/2013, 1/11/2013, 2/11/2013, 3/11/2013. At the bottom, there are 'Zastosuj', 'OK', and 'Anuluj' buttons.

Składnikiem numeru może być również dowolny tekst. Przy wprowadzania tekstu należy mieć na uwadze, że całkowita długość numeru nie może przekroczyć 30 znaków.

Numer może być zerowany na początku każdego miesiąca lub roku. Jeżeli numeracja jest miesięczna to w numerze musi występować składnik określający miesiąc: *Miesiąc[2]*, zaleca się w numerze zawierać również rok (*Rok[2]* lub *Rok[4]*), co pozwala przechowywać w bazie danych dokumenty z wielu lat. Żeby program automatycznie tworzył numery musi być zaznaczone pole **Numeruj automatycznie**.

Jeżeli zaznaczone jest pole **Zezwól na edycję numeru przez użytkownika**, to podczas wystawiania dokumentów pole *Numer* będzie edytowalne i wystawiający dokument będzie mógł zmienić numer. Takie ustawienie nie jest zalecane, gdyż może doprowadzić do utraty ciągłości numeracji w rejestrze.

Stawki i sposób obliczania podatku VAT

Parametry bazy

Nagłówek | Logo, nazwy | Stopka | Numeracja | **Podatek VAT** | Początkowe

Stawki podatku VAT
 nazwy stawek należy oddzielić przecinkami, np. 23,8,0,zw

Sposób obliczania podatku VAT

Od ceny netto

- podstawą obliczenia podatku VAT będzie cena netto towaru lub usługi,
- w pozycji dokumentu wprowadzana będzie cena netto,
- ten sposób stosowany jest przez podatników, którzy sprzedają produkty firmom i operują w obrocie cenami netto

Od ceny brutto

- podstawą obliczenia podatku VAT będzie cena brutto produktu,
- w pozycji dokumentu będzie wprowadzana cena brutto,
- ten sposób stosowany jest przez podatników sprzedających towary osobom fizycznym,
- wg tej metody podatek VAT obliczany jest przez kasy fiskalne

Uwaga!
 Sposób obliczania podatku można zmienić, gdy kateka dokumentów jest pusta.

Zastosuj OK Anuluj

W programie dostępne są dwa sposoby obliczania podatku:

- **Od ceny netto** – taki sposób należy ustawić, gdy odbiorcami towarów i usług są w większości firmy, dla których posługiwanie się cenami netto jest wygodniejsze.
- **Od ceny brutto** – należy ustawić, gdy odbiorcami towarów i usług w większości są osoby fizyczne, dla których łatwiej posługiwać się cenami brutto.

Sposób obliczania podatku VAT należy ustawić przed wystawieniem pierwszego dokumentu.

Wygląd raportu

W każdej bazie danych można zdefiniować i zapisać własny styl raportów. Styl definiowany jest w okno definicji **Parametry bazy** na karcie **Wygląd wydruku**. Okno **Parametry bazy** można otworzyć również z okna podglądu wydruku – wtedy wprowadzone zmiany stylu po kliknięciu **Zastosuj** będą widoczne w podglądzie wydruku.

Czcionka raportu – czcionka wszystkich elementów raportu. Można wybrać z listy jedną z 13 predefiniowanych czcionek raportu.

The screenshot shows the 'Parametry bazy' dialog box with the 'Wygląd wydruku' tab selected. The 'Elementy raportu' dropdown is set to 'Raport - Nagłówek'. The 'Czcionka raportu' dropdown is set to 'Microsoft Sans Serif'. The 'Wielkość czcionki' is set to 10. The 'Kolor czcionki' is set to Black. The 'Kolor tła' is set to (domyślny). The 'Linie raportu' dropdown is set to 'Linie raportu'. The 'Grubość' is set to 1. The 'Kolor linii' is set to Gray. The 'Rodzaj linii' is set to ciągła. The 'Zastosuj', 'OK', and 'Anuluj' buttons are visible at the bottom.

Elementy raportu

- **Raport – Nagłówek** – wygląd nagłówka raportu
- **Raport – Stopka** – wygląd stopki raportu
- **Raport – Tytuł** – wygląd tytułu raportu

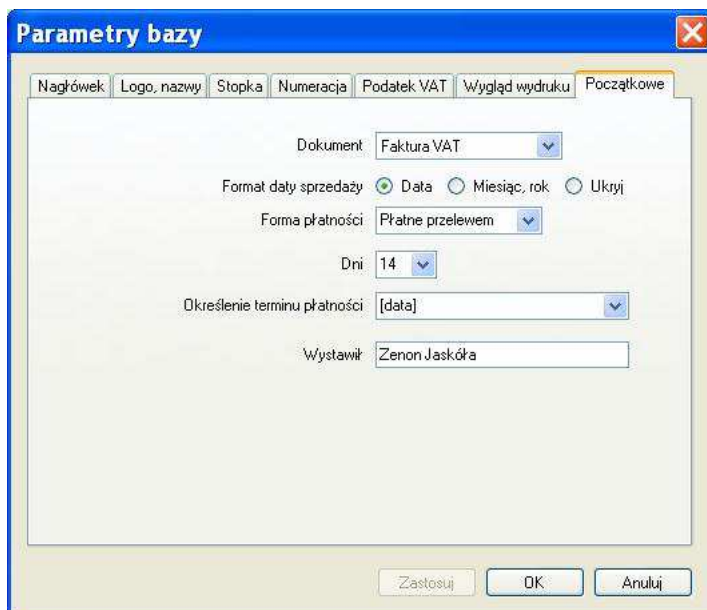
- **Raport – Podtytuł** – wygląd podtytułu raportu
- **Raport – Sekcja** – wygląd nagłówka sekcji raportu
- **Raport – Tekst podstawowy** – wygląd podstawowego tekstu raportu
- **Tabela – Nagłówek** – wygląd nagłówka tabeli raportu
- **Tabela - Wiersz** – wygląd wiersza tabeli raportu

Linie

- **Linie raportu** – wygląd linii raportu
- **Linie nagłówka** – wygląd linii nagłówka raportu
- **Linie stopki** – wygląd linii stopki raportu

Ustawienia początkowe

Ustawienia początkowe określają zawartość pól dokumentu po kliknięciu na przycisk *Nowy dokument*.

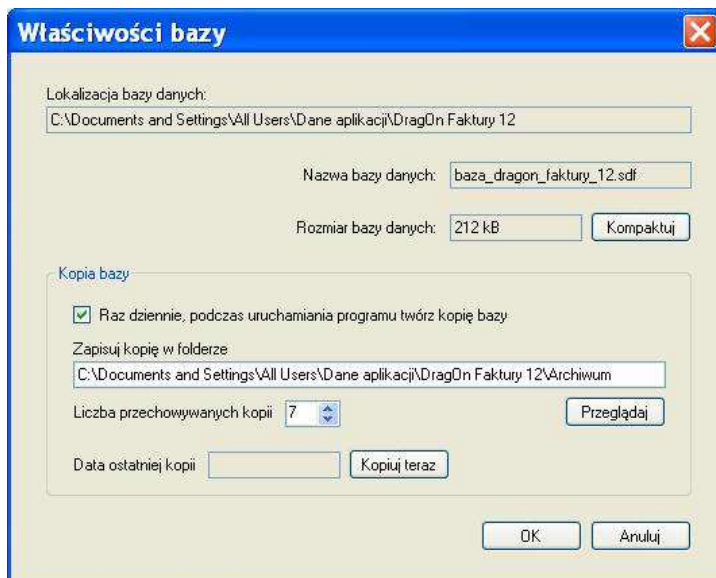
The image shows a screenshot of a software dialog box titled "Parametry bazy" (Database Parameters). The "Początkowe" (Initial) tab is selected. The dialog contains several configuration options:

- Dokument:** A dropdown menu set to "Faktura VAT".
- Format daty sprzedaży:** Three radio buttons: "Data" (selected), "Miesiąc, rok", and "Ukryj".
- Forma płatności:** A dropdown menu set to "Płatne przelewem".
- Dni:** A dropdown menu set to "14".
- Określenie terminu płatności:** A dropdown menu set to "[data]".
- Wystawik:** A text input field containing "Zenon Jaskóła".

At the bottom of the dialog, there are three buttons: "Zastosuj" (Apply), "OK", and "Anuluj" (Cancel).

Właściwości bazy danych

Okno otwierane jest z menu **Baza**, polecenie **Właściwości bazy**. W oknie można zobaczyć, gdzie fizycznie znajduje się plik bazy, zorientować się jaki jest jej rozmiar. Przycisk **Kompaktuj** służy do wykonania procedury uporządkowania danych i zmniejszenia jej rozmiaru, co poprawia czas dostępu do danych.

Automatyczne kopie bazy

Program może wykonywać automatyczne kopie jednostanowiskowej bazy danych. Aby włączyć wykonywanie kopii należy ustawić **folder**, w którym przechowywane będą dane oraz ustawić **liczbę przechowywanych kopii**. Po ustawieniu parametrów podczas pierwszego uruchamiania programu w dniu wykonana zostanie kopia bazy i zapisana w folderze kopii.

Bazy danych

Rodzaje baz danych

Program może współpracować z jednostanowiskowymi bazami danych, występującymi w postaci plików zapisywanych na lokalnych dyskach lub z bazami sieciowymi obsługiwanymi przez serwery baz danych, dostępnymi w sieciach lokalnych oraz rozległych, w tym w sieci internet. Z baz sieciowych może korzystać tylko wersja **Premium** programu.

Bazy jednostanowiskowe

Korzystanie z bazy jednostanowiskowej nie wymaga dodatkowej instalacji. Podczas instalacji programu instalowany jest jednostanowiskowy serwer bazy wraz z demonstracyjną bazą danych.

Bazy sieciowe

Aby program mógł współpracować z sieciową bazą danych wymagana jest instalacja serwera bazy danych – oprogramowania odpowiedzialnego za zarządzanie bazami danych w sieci.

Program może współpracować:

- z bezpłatnym serwerem bazy – Microsoft SQL Server Express 2008 R2
- z serwerami komercyjnymi: Microsoft SQL Server 2008, 2010, 2012

Instalacja Microsoft SQL Server Express 2008 R2

Oprogramowanie serwera należy pobrać z sieci: <http://www.microsoft.com/en-us/download/details.aspx?id=26729>

1. Uruchomić instalator wersji 32 lub 64 bitowej. Jeżeli wymagane zainstalować dodatkowe elementy:
  - a. Microsoft .NET Framework 3.5 SP1
  - b. Microsoft Windows Installer 4.5
2. Jeżeli instalowane były dodatkowe składniki, zrestartować komputer i ponownie uruchomić instalator.

3. Na planszy Installation wybrać opcję New Installation or add features to an existing installation.
4. Zaznaczyć *I accept the licence terms* i kliknąć **Next**.
5. Po ponownym uruchomieniu systemu na planszy **Feature Selection** można odznaczyć pole **SQL Server replication** – funkcja ta nie jest wykorzystywana przez program.
6. Na planszy **Instance Configuration** zaznaczyć **Named instance**, pozostawić proponowane nazwy instancji (nazwy serwera w sieci). Można wprowadzić własną nazwę, np. *SerwerExpress*. Na liście **Installed instances** wyświetlane są nazwy wcześniej zainstalowanych instancji serwera. Jeżeli ma być zainstalowana tylko jedna instancja serwera, wcześniejsze instancje należy odinstalować.
7. Na planszy Server Configuration ustawić
  - a. **SQL Server Database Engine**: ZARZĄDZANIE NTUSŁUGA SIECIOWA: Automatic
  - b. **SQL Server Browser**: NT AUTHORITY/LOCAL SYSTEM: Automatic
8. Na planszy Database Engine Configuration wybrać Mixed Mode (SqlServer authentication and Windows authentication)
9. Wprowadzić dwukrotnie hasło administratora **sa** (zapamiętać hasło)
10. Na planszy **Error reportong** można zaznaczyć
  - a. **Send Windows and SQL Error Reports...** - jeżeli chcemy automatycznie wysyłać informacje o błędach do firmy Microsoft.
11. Jeżeli na planszy **Complete** w polu informacji jest wyświetlony tekst: **Your SQL Server 2008 R2 installation completed succesfully** – oznacza to, że serwer został poprawnie zainstalowany.

Otwieranie istniejącej bazy

Baz danych można otworzyć, wybierając z menu **Baza** polecenie **Otwórz**.

Na pierwszej planszy należy wybrać rodzaj bazy:

- **SQL Server Compact** – lokalna, baza jednoinstaniskowa
- **SQL Server** – sieciowy serwer bazy danych (dostępny tylko w wersji *Premium* programu)

Otwieranie bazy jednoinstaniskowej

Baza lokalna to plik zapisany na dysku komputera z rozszerzeniem **.sdf**.

Używając przycisku **Przełączaj** w systemowym oknie otwierania pliku należy znaleźć bazę, wskazać ją i kliknąć **Otwórz**. Program skopiuje folder bazy do pierwszego pola, a nazwę do pola drugiego. Jeżeli baza danych została zabezpieczona hasłem należy podać hasło oraz opcjonalnie zaznaczyć pole **Zapamiętaj hasło**.

Po wprowadzeniu danych do pól należy kliknąć Otwórz – jeżeli dane są poprawne to okno otwierania bazy zostanie zamknięte, a baza danych zostanie otwarta i w kartotece zostaną wyświetlone dane z bazy (wprowadzone dokumenty).

Otwórz bazę danych

Ustaw parametry połączenia

Lokalizacja pliku bazy (folder)
C:\Documents and Settings\All Users\Dane aplikacji\DragOn Faktury 12

Nazwa bazy danych
baza_dragon_faktury_12.sdf

Hasło bazy

Zapamiętaj hasło

< Wstecz   Otwórz   Anuluj

Otwieranie bazy sieciowej

Aby otworzyć sieciową bazę danych należy podać nazwę serwera, nr portu, nazwę bazy, nazwę administratora oraz hasło administratora. Przycisk **Przełączaj** służy do znalezienia serwera w sieci.

Otwórz bazę SQL Server

Ustaw parametry połączenia

Nazwa lub IP serwera [/nazwa instancji]   Nr portu
SQLEXPRESS   1433

Nazwa bazy danych
baza_faktur

Nazwa administratora serwera [login]
sa

Hasło administratora
*****

Zapamiętaj hasło

< Wstecz   Otwórz   Anuluj

Nazwa lub IP serwera nazwa instancji serwera, np.:

- a. SERVER1
- b. SQLEXPRESS

zamiast nazwy można podać również IP komputera, na którym został zainstalowany serwer (jeżeli na komputerze zainstalowana została tylko jedna instancja serwera),

- c. 96.345.67

jeżeli więcej serwerów jest zainstalowanych można podać *nazwę komputera/nazwa instancji serwera* np.:

- d. KOMP12\SQLEXPRESS
- e. 125.67.3.456\SERVER5

Nr portu – numer portu, przez który komunikował się będzie serwer, standardowo 1433.

Nazwa bazy danych - np. faktury

Nazwa administratora serwera - login użytkownika serwera z uprawnieniami administracyjnymi, standardowo sa

Hasło administratora – hasło użytkownika podanego w poprzednim polu.

Generowanie nowej bazy

Aby utworzyć nową bazę danych z menu **Baza** należy wybrać polecenie **Utwórz nową**, a następnie wybrać rodzaj tworzonej bazy, podobnie jak przy otwieraniu bazy danych. Program może utworzyć lokalną bazę danych lub bazę danych na serwerze MS SQL Server. Generowanie bazy na serwerze dostępne jest tylko w wersji **Premium** programu. Podczas generowania bazy danych tworzone są tablice, indeksy oraz klucz niezbędne do przechowywania danych programu. Program może utworzyć tylko przez siebie utworzone bazy danych.

Generowanie jednostanowiskowej bazy danych

Jednostanowiskowa baza danych jest plikiem z rozszerzeniem .sdf i przechowywaną na lokalnym dysku komputera. Jednostanowiskowa baza danych może zostać otwarta tylko przez program zainstalowany na tym samym komputerze.

Aby utworzyć nową bazę lokalną należy podać folder oraz nazwę bazy.

Lokalizacja pliku (folder) – po otwarciu planszy program podpowiada systemowy folder baz danych dla wszystkich użytkowników systemu: *C:\Documents And Setings\All Users\Dane aplikacji\Dragon Faktury 12*. Nazwa tego folderu może się nieznacznie różnić w zależności od wersji systemu *Windows*.

Nazwa bazy danych – program podpowiada nazwę *baza_faktury_dragon_12*. Można wprowadzić dowolną nazwę. Wprowadzona nazwa będzie nazwą pliku.

Utwórz nową bazę danych

Ustaw parametry połączenia z nową bazą

Lokalizacja pliku bazy (folder)
C:\Documents and Settings\All Users\Dane aplikacji\DragOn Faktury 12

Nazwa bazy danych
baza_dragon_faktury_12

Hasło bazy

Zapamiętaj hasło

< Wstecz   Dalej >   Anuluj

Jeżeli dostęp do bazy ma być zabezpieczony hasłem to należy wprowadzić hasło. Po kliknięciu **Dalej >** wyświetlona zostanie plansza pozwalająca zweryfikować podane dane.

Po kliknięciu **Utwórz** baza zostanie utworzona baza danych.

Generowanie sieciowej bazy danych

Opcja **SQL Server – sieciowy serwer bazy danych** otwiera planszę:

Nazwa lub IP serwera - nazwa serwera, zamiast nazwy może być również IP, jeżeli więcej serwerów jest zainstalowanych można podać *nazwa hosta/nazwa instancji serwera* np.:

- f. SERVER1
- g. SQLEXPRESS
- h. 96.345.67
- i. KOMP12\SQLEXPRESS
- j. 125.67.3.456\SERVER5

Nr portu – numer portu, standardowo 1433.

Nazwa bazy danych - np. faktury

Nazwa administratora serwera - login użytkownika serwera, standardowo sa

Hasło administratora – hasło użytkownika podanego w poprzednim polu.

Po wprowadzeniu danych należy kliknąć **Dalej >** i na kolejnej planszy sprawdzić czy parametry zostały ustawione poprawnie.

Jeżeli parametry połączenia zostały poprawnie podane baza zostanie utworzona, okno generowania zamknięte, a program otworzy bazę i będzie gotowy do wprowadzania danych.

Jeżeli będą problemy z dostępem do serwera wyświetlony zostanie komunikat błędu:

